

ที่ 2 จะประมาณเลนส์ไม่ติดตั้งเครื่องหมายให้รถอื่นสังเกตเห็นส่วนของใบมีดที่ยื่นล้ำออกมานอกตัวรถบรรทุก จำเลยที่ 1 ก็มีส่วนประมาณอยู่ด้วยเช่นกัน

มาตรา 421 ละเมิด ใช้สิทธิให้เกิดเสียหาย

37/2529 โจทก์จำเลยอยู่ในตึกแถวเดียวกัน ใช้ท่อระบายน้ำด้านหลังตึกแถวท่อเดียวกันเพื่อไหลลงไปสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะ โดยน้ำโสโครกหรือน้ำทิ้งจะไหลจากห้องโจทก์เลขที่ 30 ผ่านไปห้องเลขที่ 28 และห้องจำเลยเลขที่ 26 ตามลำดับ ต่อมาจำเลยเอาแผ่นเหล็กเจาะรูเล็ก ๆ มาปิดกั้นท่อระบายน้ำไว้ที่แนวเขตติดต่อดังกล่าวระหว่างห้องจำเลยกับห้องเลขที่ 28 เป็นเหตุให้น้ำไม่สามารถระบายได้และท่วมขังทำให้ทรัพย์สินของโจทก์เสียหาย แม้จะเป็นการกระทำในที่ดินของจำเลยเอง ก็เป็นการทำละเมิดตาม ป.พ.พ. ม. 421 จำเลยจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์

1459/2529 การคัดค้านรังวัดที่ดินของจำเลยเจ้าของที่ดินข้างเคียงเป็นสิทธิที่อาจคัดค้านได้ หากมีเหตุผลตามสมควรที่จะคิดว่าแนวเขตที่รังวัดไม่ถูกต้อง ยังไม่เป็นการละเมิดสิทธิอันโจทก์จะมาฟ้องขอให้ห้ามจำเลยคัดค้านการที่โจทก์จะนำเจ้าพนักงานที่ดินรังวัดสอบเขตที่ดินของโจทก์ได้โจทก์เสียหายเกี่ยวกับตัวที่ดินนั้นโดยตรงอย่างไรก็ชอบที่จะเรียกร้องเอาได้เท่านั้น กรณีจะเป็นการละเมิดได้จะต้องเป็นการแกล้งโดยจำเลยมุ่งต่อผลคือความเสียหายแก่โจทก์ฝ่ายเดียว แต่ถ้าเป็นการกระทำโดยประสังข์ต่อผลอันเป็นธรรมดาแห่งสิทธินั้น แม้จำเลยจะเห็นว่าโจทก์จะได้รับความเสียหายบ้าง ก็ไม่เป็นการละเมิด

1498, 1499/2529 จำเลยทำรั้วปิดกั้นทางพิพาทซึ่งเป็นทางสาธารณะ เป็นเหตุให้โจทก์ใช้ทางพิพาทเข้าออกบ้านของโจทก์ไม่ได้ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ การที่โจทก์หรือรั้วที่ปิดกั้นออก เพื่อจะได้ใช้ทางพิพาทต่อไป จึงเป็นการกระทำเพื่อป้องกันความเสียหายโดยชอบด้วยกฎหมาย แม้จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่จำเลย โจทก์ก็ไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

2690/2529 บริษัท อ. เซ้าซ้อรถยนต์โดยสารไปจากโจทก์ ต่อมานำรถไปจำงให้จำเลยซ่อมแล้วไม่ชำระค่าซ่อม จำเลยยึดหน่วงรถไว้ที่บริษัทจำเลย โจทก์ฟ้องให้บริษัท อ. คืนรถและใช้ค่าเสียหาย ต่อมาจำเลยเป็นโจทก์ฟ้องบริษัท อ. เรียกค่าซ่อม ค่าดูแลรักษาและค่าสินค้า ศาลชั้นต้นพิพากษาให้บริษัท อ. ชำระค่าซ่อมและค่าสินค้า หลังจากนั้นศาลชั้นต้นพิพากษาให้บริษัท อ. ส่งมอบรถแก่โจทก์พร้อมชำระค่าเสียหาย จำเลยได้นำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดรถเพื่อขายทอดตลาด โจทก์ร้องขอให้ปล่อยรถที่ยึด ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ถอนการยึด คดีถึงที่สุด ดังนี้ การที่จำเลยนำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดรถเพื่อขายทอดตลาดเอาเงินชำระหนี้ตามคำพิพากษาเป็นการใช้สิทธิทางศาล จะเป็นการกระทำละเมิดต่อเมื่อกระทำโดยไม่สุจริต มีเจตนาถั่นแถั่นให้โจทก์ได้รับความเสียหาย เมื่อไม่ปรากฏดังกล่าว จำเลยจึงหาได้กระทำละเมิดต่อโจทก์ตั้งแต่นำยึดทรัพย์ในวันที่ 8 มีนาคม 2521 ไม่ แต่เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ถอนการยึด คดีถึงที่สุดแล้ว คำพิพากษาอันถึงที่สุดแล้วยอมผูกพันจำเลยซึ่งเป็นคู่ความ จำเลยไม่มีสิทธิยึดหน่วงอีกต่อไป การที่โจทก์ขอรับรถคืนจากจำเลยเมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2522 แต่จำเลยไม่คืนให้ มิใช่เป็นการใช้สิทธิทางศาลอีกต่อไป จำเลยจึงกระทำละเมิดต่อโจทก์ตั้งแต่วันที่ 18 ตุลาคม 2522 เป็นต้นไป โจทก์เป็นเจ้าของรถแต่มิได้จ้างจำเลยซ่อม มิใช่ลูกหนี้ของจำเลย การที่โจทก์ไม่ชำระค่าจ้างแก่จำเลย ทำให้จำเลยอ้างเป็นเหตุยึดรถไว้โดยไม่มีสิทธิยึดหน่วงโดยชอบ จึงมิใช่กรณีความเสียหายเกิดขึ้นเพราะความผิดของโจทก์ประกอบด้วย ต้องใช้ค่าที่โจทก์ขาดประโยชน์ในการใช้รถพิพาทตั้งแต่วันที่ 18 ตุลาคม 2522 ถึงวันที่ 24 ธันวาคม 2522 ซึ่งเป็นวันสุดท้ายก่อนคืนรถให้โจทก์

มาตรา 425 ละเมิด นายจ้างรับผิดชอบ

292/2529 การที่นายจ้างอนุญาตให้ลูกจ้างนำรถกลับบ้าน เมื่อลูกจ้างนำรถไปเป็นการปฏิบัติตามคำสั่งของนายจ้างซึ่งเป็นประโยชน์แก่

นายจ้างเองในเมื่อลูกจ้างกลับมาทำงานให้นายจ้างในวันรุ่งขึ้น ดังนั้นเมื่อลูกจ้างขับขีรถกลับบ้านแล้วเกิดเหตุชนรถโจทก์เสียหาย จึงต้องถือว่าอยู่ในกรอบแห่งทางการที่จ้างของนายจ้าง มิใช่เป็นเพียงการให้ยืมไปใช้เป็นส่วนตัวของลูกจ้าง นายจ้างและผู้รับประกันภัยรถดังกล่าวต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์

382/2529 จำเลยที่ 1 ขับรถยนต์โดยสารของจำเลยที่ 2 ผ่านเส้นทางนี้มาหลายปี ย่อมรู้ว่าเมื่อขับรถข้ามสะพานอุบลรัตน์เข้าถนนอัญญาจะต้องหยุดรถตรงคอสะพานก่อน เมื่อจำเลยที่ 1 มิได้หยุดรถดูว่ามีรถในถนนอัญญาแล้วแล่นมาหรือไม่ เป็นเหตุให้ชนกับรถยนต์สามล้อที่ ส. ขับมา ตรงทางแยก ทำให้ผู้นั่งมาในรถคือบิดาโจทก์ทั้งสามตาย และโจทก์ที่ 2 บาดเจ็บ การชนกันจึงเป็นผลโดยตรงจากการประมาทของจำเลยที่ 1 โจทก์ย่อมมีสิทธิฟ้องให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการละเมิดของจำเลยที่ 1 ส่วน ส. จะประมาทด้วยหรือไม่ เป็นแต่เหตุอันเป็นผลให้จำเลยที่ 1 รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนมากน้อยเพียงใดเท่านั้น จึงไม่จำต้องวินิจฉัยว่า ส. ขับรถประมาทด้วยหรือไม่

657/2529 จำเลยที่ 1 นำรถยนต์โดยสารปรับอากาศตามฟ้องมาเดินรับส่งผู้โดยสารในเส้นทางที่บริษัทจำเลยที่ 3 ได้รับสัมปทาน มีสัญญาารร่วมกัน ขณะทำละเมิด จำเลยที่ 2 ขับรถในทางการที่จ้างของจำเลยที่ 1 จำเลยที่ 3 จึงต้องร่วมกับจำเลยที่ 1 และที่ 2 รับผิดชอบแห่งละเมิดซึ่งจำเลยที่ 2 ได้กระทำ แม้ขณะทำละเมิด สัญญาารร่วมได้หมดอายุแล้ว แต่จำเลยที่ 3 ยังยอมให้จำเลยที่ 1 นำรถยนต์รับส่งผู้โดยสารในเส้นทางอยู่อีก

992/2529 โจทก์บรรยายฟ้องว่าลูกจ้างกระทำการไปในทางการที่จ้างจนเกิดเหตุ โดยจำเลยที่ 2 ที่ 3 ปล่อยให้ลูกจ้างขับขีรถยนต์บรรทุกไปปฏิบัติหน้าที่ในทางการที่จ้างของจำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 2 ที่ 3 ปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่อ เมื่อข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ 2 ที่ 3 ปล่อยให้ลูกจ้างขับขีรถยนต์ของจำเลยที่ 1 แต่กลับได้ความว่าหลังจากเลิกงาน

แล้วลูกจ้างแอบขึ้นไปเอากุญแจรถจากที่แขวนตามปกติที่ตึกชั้นสามแล้ว
ขับรถไปเที่ยวโดยผลการจนเกิดเหตุชนกัน ดังนี้ ถือไม่ได้ว่าลูกจ้าง
กระทำไปในทางที่จ้างของจำเลยทั้งสาม

2395/2529 จำเลยที่ 1 เป็นลูกจ้างจำเลยที่ 2 ทำงานเป็นช่าง
ซ่อมรถจักรยานยนต์ได้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่ลูกค้านำมาให้จำเลยที่ 2
ซ่อม เพื่อทดลองเครื่องอันเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานซ่อมรถตามหน้าที่
เมื่อขับรถด้วยความประมาทชน พ. ตาย ดังนี้ จำเลยที่ 1 ทำละเมิดใน
ทางที่จ้างของจำเลยที่ 2 จำเลยที่ 2 จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหม
ทดแทนแก่โจทก์ซึ่งเป็นสามีและบุตร พ. ตาม ป.พ.พ. ม. 425

2959/2529 แม้อัตว์ร้ายคันเกิดเหตุจะไม่ใช่รถของจำเลยที่ 1
คนขับรถก็ไม่ได้เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ 1 แต่จำเลยที่ 1 เซารถดังกล่าว
มาวิ่งรับส่งคนโดยสารแทนรถทัวร์ของจำเลยที่ 1 ซึ่งเสีย การที่คนขับรถ
ทัวร์ได้ขับรถในกิจการของจำเลยที่ 1 โดยจำเลยที่ 1 เป็นผู้กำหนดและใช้
ให้คนขับกระทำตามนั้น คนขับจึงเป็นผู้กระทำการแทนจำเลยที่ 1 ถือได้
ว่าจำเลยที่ 1 กระทำกรณั้ด้วยตนเอง หรือคนขับเป็นตัวแทนของจำเลย
ที่ 1 เมื่อคนขับในฐานะตัวแทนจำเลยที่ 1 กระทำละเมิดต่อโจทก์ จำเลย
ที่ 1 ในฐานะตัวการต้องรับผิดชอบในผลแห่งการละเมิดนั้นตาม ป.พ.พ. ม.
427 ประกอบด้วย ม. 425

เหตุละเมิดเกิดจากการขับรถยนต์โดยประมาทของคนขับรถทั้ง
สองคัน ทำให้จำเลยอื่นซึ่งเป็นตัวการและเป็นนายจ้างร่วมรับผิดชอบกับคนขับ
รถทั้งสองคัน ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นไม่อาจแบ่งแยกได้ว่าจำเลยคนใดต้องรับ
ผิดเฉพาะส่วนไหน เท่าใด จำเลยทุกคนจึงต้องร่วมกันรับผิดชอบในความ
เสียหาย

3356 ถึง 3358/2529 รถคันที่จำเลยที่ 1 ขับเป็นของบริษัท
จำเลยที่ 3 มอบให้จำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นกรรมการบริษัทไปใช้ จำเลยที่ 2
เป็นเจ้าของโรงเรียนใช้ให้จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นครูในโรงเรียน ขับรถนำบุตร
ของจำเลยที่ 2 ไปส่งโรงเรียน ซึ่งมีใช้กิจการของบริษัทจำเลยที่ 3 การ

กระทำละเมิดของจำเลยที่ 1 จึงมิใช่การกระทำของลูกจ้างในทางการที่จ้างของจำเลยที่ 3 จำเลยที่ 3 และจำเลยที่ 4 ผู้รับประกันภัยรถยนต์ของจำเลยที่ 3 จึงไม่ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ที่ 2

3397/2529 หลังจากรถชนกันแล้ว สังกะสีที่บรรทุกมาและทรัพย์สินในรถถูกชาวบ้านมาขนเอาไปโดยคนของโจทก์ หรือของจำเลยที่ 2 ก็ไม่สามารถคุ้มครองทรัพย์สินเหล่านี้ได้ ความเสียหายของโจทก์ในส่วนนี้จึงเป็นผลโดยตรงจากการละเมิดของจำเลยที่ 1 ซึ่งจำเลยที่ 2 จะต้องร่วมรับผิดชอบในฐานะนายจ้างด้วยโดยตรง มิใช่เหตุสุดวิสัย

3431/2529 จำเลยที่ 3 เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการห้างหุ้นส่วนจำกัดจำเลยที่ 2 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ประกอบกิจการขนส่งทางบก จำเลยที่ 3 ได้นำรถยนต์ไปรับจ้างหาผลประโยชน์ร่วมกันกับจำเลยที่ 2 มีป้ายชื่อห้างจำเลยที่ 2 ติดอยู่บนารถ จำเลยที่ 2 ที่ 3 จึงร่วมกันครอบครองรถยนต์และเป็นนายจ้างของ ม. ด้วย จำเลยที่ 1 เป็นผู้รับประกันภัยรถยนต์ของจำเลยที่ 3 จะใช้ค่าสินไหมทดแทนในนามของจำเลยที่ 3 ซึ่งจำเลยที่ 3 ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย เพื่อความเสียหายต่อทรัพย์สินของบุคคลภายนอกเนื่องจากอุบัติเหตุอันเกิดจากการใช้รถยนต์ เป็นการประกันภัยจำเลยที่ 1 เมื่อ ม. ได้รับอนุญาตขับขี่รถยนต์ ขับรถยนต์โดยประมาทเป็นเหตุให้ชนกับรถยนต์ของโจทก์ จึงไม่เป็นการผิดเงื่อนไขข้อยกเว้นที่ไม่คุ้มครองความรับผิดอันเกิดจากการขับขี่โดยบุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ขับรถยนต์ตามกฎหมาย จำเลยที่ 1 จึงต้องร่วมรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้โจทก์ด้วย

3583/2529 ห้างหุ้นส่วน จำกัด น. เอาประกันภัยรถยนต์ไว้กับจำเลยที่ 2 ข้อสัญญาตามกรมธรรม์มีว่า จำเลยที่ 2 จะใช้ค่าสินไหมทดแทนในนามของผู้เอาประกันภัย เมื่อผู้เอาประกันภัยต้องรับผิดชอบตามกฎหมายและจะถือบุคคลใดซึ่งขับขี่รถยนต์โดยได้รับความยินยอมจากผู้เอาประกันภัยเสมือนหนึ่งเป็นผู้เอาประกันภัยเอง เมื่อจำเลยที่ 1 เช่าซื้อรถยนต์ไป และนำไปใช้โดยให้ ช. ลูกจ้างของตนเป็นคนขับแล้วเกิดเหตุขึ้น

จึงต้องถือว่า ช. ขับรถโดยได้รับความยินยอมจากห้างหุ้นส่วนจำกัด น. และมีฐานะเป็นเสมือนหนึ่งผู้เอาประกันภัยเอง เมื่อ ช. ขับรถโดยประมาท และทำละเมิดจนเกิดความเสียหายขึ้น ก็ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ตาม ป.พ.พ. ม. 420 เพียงแต่ ช. ไม่ได้ถูกฟ้องมาด้วยเท่านั้น ส่วนจำเลยที่ 1 ต้องร่วมรับผิดชอบในฐานะนายจ้าง และจำเลยที่ 2 ก็ต้องรับผิดชอบในฐานะผู้รับประกันภัย เพราะถือว่า ช. ก็เป็นผู้เอาประกันภัย

4758 ถึง 4760/2529 การที่นายจ้างของจำเลยที่ 2 ชดใช้ค่าเสียหายให้โจทก์แล้ว ก็เป็นค่าเสียหายเฉพาะส่วนที่จำเลยที่ 2 ทำละเมิดต่อโจทก์ หากได้ครอบคลุมไปถึงจำนวนค่าเสียหายในส่วนที่จำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 3 ผู้เป็นนายจ้างจะต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ด้วยไม่ โจทก์จึงยังคงมีสิทธิที่จะเรียกร้องค่าเสียหายในส่วนนี้จากจำเลยที่ 1 ได้

มาตรา 427 ละเมิด ตัวการรับผิดชอบ

2959/2529 แม้รถทัวร์คันเกิดเหตุจะไม่ใช่รถของจำเลยที่ 1 คนขับรถก็ไม่ได้เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ 1 แต่จำเลยที่ 1 เซารถดังกล่าวมาวิ่งรับส่งคนโดยสารแทนรถทัวร์ของจำเลยที่ 1 ซึ่งเสีย การที่คนขับรถทัวร์ได้ขับรถในกิจการของจำเลยที่ 1 โดยจำเลยที่ 1 เป็นผู้กำหนดและใช้ให้คนขับกระทำตามนั้น คนขับจึงเป็นผู้กระทำการแทนจำเลยที่ 1 ถือได้ว่าจำเลยที่ 1 กระทำกรณั้ด้วยตนเอง หรือคนขับเป็นตัวแทนของจำเลยที่ 1 เมื่อคนขับในฐานะตัวแทนจำเลยที่ 1 กระทำละเมิดต่อโจทก์ จำเลยที่ 1 ในฐานะตัวการต้องรับผิดชอบในผลแห่งการละเมิดนั้นตาม ป.พ.พ. ม. 427 ประกอบด้วย ม. 425

เหตุละเมิดเกิดจากการขับรถยนต์โดยประมาทของคนขับรถทั้งสองคัน ทำให้จำเลยอื่นซึ่งเป็นตัวการและเป็นนายจ้างร่วมรับผิดชอบกับคนขับรถทั้งสองคัน ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นไม่อาจแบ่งแยกได้ว่าจำเลยคนใดต้องรับผิดชอบเฉพาะส่วนไหนเท่าใด จำเลยทุกคนจึงต้องร่วมกันรับผิดชอบในความเสียหาย

มาตรา 429 ละเมิด บิดามารดารับผิด

2260/2529 จำเลยที่ 1 เป็นผู้เช่าอยู่ในความปกครองและพักอาศัยร่วมบ้านเรือนเดียวกับจำเลยที่ 2 บิดา และจำเลยที่ 3 มารดา ซึ่งมีอาชีพทำไร่ จำเลยที่ 1 ไม่มีใบอนุญาตขับขีรถจักรยานยนต์ จำเลยที่ 2 ที่ 3 ปลดปล่อยละเลยให้จำเลยที่ 1 ขับขีรถจักรยานยนต์มาชานานแล้ว ทั้งรู้ว่าการขับขีรถจักรยานยนต์ไม่มีใบอนุญาตขับขีรถเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมาย ตลอดทั้งอาจก่ออันตรายแก่ผู้อื่นได้ ดังนี้ จำเลยที่ 2 ที่ 3 ไม่ได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่หน้าที่ผู้ปกครองบุตรที่ดี ต้องรับผิดชอบร่วมกับจำเลยที่ 1 ต่อโทษกักขังผู้ตายซึ่งถูกรถจักรยานยนต์ที่จำเลยที่ 1 ขับชนรถคว่ำถึงแก่ความตาย ตาม ป.พ.พ. ม. 429

2982/2529 จำเลยที่ 2 ผู้เป็นบิดายอมให้จำเลยที่ 1 ผู้เป็นบุตรอายุเพียง 15 ปีขับขีรถยนต์ออกไปตามถนนสาธารณะอันเป็นการเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ดังนี้ จำเลยที่ 2 มิได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่หน้าที่ดูแลบุตรผู้เยาว์จึงต้องร่วมรับผิดชอบในผลละเมิดกับจำเลยที่ 1

มาตรา 432 ละเมิด ร่วมกัน

2786/2529 จำเลยกับพวก ร่วมกันกระทำความผิดตามฟ้อง และได้ทรัพย์สินจากผู้เสียหายคิดเป็นเงิน 6,000 บาท กรณีต้องบังคับตาม ป.พ.พ. ม. 432 คำว่าร่วมกันรับผิดชอบใช้คำสินไหมทดแทนในมาตรานี้มีความหมายว่าแต่ละคนจะต้องชำระหนี้ทั้งหมดโดยสิ้นเชิงอันมีฐานะเช่นเดียวกับลูกหนี้ร่วม ศาลจึงมีอำนาจที่จะสั่งให้จำเลยคืนทรัพย์สินหรือใช้ราคาทรัพย์สินทั้งหมดที่จำเลยกับพวกได้ไปจากผู้เสียหายได้ โดยมีต้องแบ่งส่วนให้จำเลยรับผิดชอบตามจำนวนผู้กระทำผิด

มาตรา 437 ละเมิด ยานพาหนะ

2649/2529 การเช่าซื้อนั้นกรรมสิทธิ์จะยังไม่โอนไปจนกว่าจะได้ชำระค่าเช่าซื้อครบ และในระหว่างเช่าซื้อผู้เช่าซื้อเป็นผู้ครอบครองและใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินที่เช่าซื้อ ฉะนั้นแม้ในขณะที่เกิดเหตุบริษัท จำเลยที่

1 ยังมีชื่อเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์รถยนต์โดยสารคันเกิดเหตุ แต่ก็มิได้เป็นผู้ครอบครองหรือควบคุมรถจึงไม่ต้องรับผิดชอบเพื่อการเสียหายอันเกิดแต่รถคันดังกล่าวซึ่งจำเลยที่ 2 ที่ 3 เช่าซื้อได้จากจำเลยที่ 1 และบริษัทขนส่งจำเลยที่ 4 มิได้เป็นผู้ครอบครองหรือควบคุมรถในขณะเกิดเหตุ เพราะจำเลยที่ 2 เพิ่งนำเข้ามาวิ่งร่วมภายหลังเกิดเหตุแล้ว จึงไม่ต้องรับผิดชอบเพื่อการเสียหายอันเกิดแต่รถคันดังกล่าว

มาตรา 438 ละเมิด ค่าเสียหาย ค่าสินไหมทดแทน

422/2529 ฟ้องโจทก์ที่เรียกค่าเสียหายเป็นรายเดือนนับจากเดือนที่ฟ้องเป็นต้นไป พร้อมดอกเบี้ยในแต่ละเดือนด้วยนั้น เมื่อกำหนดให้จำเลยใช้ค่าเสียหายเป็นรายเดือนอันเป็นค่าเสียหายในอนาคตแล้ว โจทก์ก็ไม่อาจที่จะขอให้ชำระดอกเบี้ยในค่าเสียหายดังกล่าวมาในคราวเดียวกันอีกเพราะเป็นการซ้ำซ้อนกัน

1248, 1249/2529 เมื่อจำเลยต้องรับผิดชอบแห่งการกระทำละเมิดแล้ว ก็ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้โจทก์เต็มจำนวน ส่วนที่โจทก์เป็นข้าราชการจะมีสิทธิเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลได้หรือไม่นั้น เป็นสิทธิเฉพาะตัวของโจทก์ จำเลยจะนำมาหักความรับผิดชอบของตนหาได้ไม่

2512/2529 พลดำรวจไม่ใช่ลูกจ้างของกรมตำรวจจำเลย แต่เป็นข้าราชการตำรวจและมีหน้าที่ปฏิบัติราชการเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยแทนจำเลยซึ่งเป็นกรมในรัฐบาลและมีฐานะเป็นนิติบุคคลซึ่งตามป.พ.พ. ม. 76 นิติบุคคลจะรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของนิติบุคคลได้ทำให้เกิดความเสียหายหรือทำละเมิด ขณะทำการตามหน้าที่และอยู่ภายในขอบวัตถุประสงค์ของนิติบุคคลเท่านั้น แม้นในตอนแรกพลดำรวจ ว. กับพวกไปรักษาความสงบเรียบร้อยในงานบวชนาคถือได้ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ แต่เมื่อตำรวจรับประทานอาหารดื่มสุรามึนเมา มีเรื่องทะเลาะกับชาวบ้าน แล้วพลดำรวจ ว. กระชากลูกเลื่อนปืนข่มขู่ชาวบ้านจนเป็นเหตุให้ปืนลั่นและกระสุนไปถูกโจทก์บาดเจ็บ ดังนี้ เป็นเรื่องส่วนตัวของพลดำรวจ ว. และไม่เกี่ยวกับการรักษาความสงบ

เรียบร้อยตามวัตถุประสงค์ของกรมตำรวจจำเลย จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่โจทก์

3162/2529 จำเลยเป็นลูกจ้างและเป็นผู้จัดการโรงพิมพ์ของมหาวิทยาลัยโจทก์ โจทก์เปิดการประกวดราคาซื้อเครื่องใส่สันตากาว การประกวดราคาและสืบราคาเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการที่โจทก์แต่งตั้ง จำเลยไม่ได้เป็นกรรมการด้วย การที่จำเลยไม่บอกคณะกรรมการเปิดของประกวดราคาทราบว่าเครื่องที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. เสนอราคาถึง 490,000 บาทนั้น ความจริงห้างหุ้นส่วนจำกัด ช. เป็นผู้แทนจำหน่ายและขายในราคาเพียง 180,000 บาทเศษเท่านั้น และยังไม่บอกประธานกรรมการเปิดของประกวดราคาว่าราคาที่ห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. เสนอเป็นราคาเหมาะสมเมื่อโจทก์ทราบความจริงจึงบอกล้างนิติกรรมการซื้อขายและงดจ่ายราคาแก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. เป็นเหตุให้โจทก์ถูกห้างฟ้องให้ชำระราคาตามสัญญาซื้อขาย และศาลฎีกาพิพากษาให้โจทก์ชำระราคา และโจทก์ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการต่อสู้คดี ดังนี้ การกระทำของจำเลยจึงเป็นการละเมิดต่อโจทก์

โจทก์ต้องเสียค่าฤชาธรรมเนียมในการต่อสู้คดี โดยโจทก์ไม่ได้รับการชดใช้ จำเลยต้องชดใช้จำนวนเงินดังกล่าวโจทก์ ส่วนดอกเบี้ยในต้นเงินที่โจทก์ต้องชำระตามสัญญาซื้อขายนั้น หากชำระเงินตั้งแต่แรกก็ไม่มีค่าดอกเบี้ยที่จะต้องชำระ ดอกเบี้ยที่โจทก์ต้องชำระก็เฉพาะในระยะเวลาที่โจทก์ยังไม่ได้ชำระต้นเงิน ซึ่งโจทก์ก็ได้รับประโยชน์จากเงินจำนวนดังกล่าวอยู่ โจทก์จึงไม่มีค่าเสียหายในส่วนนี้ที่จะเรียกให้จำเลยชำระได้

3184/2529 โจทก์ที่ 1 ได้รับความเสียหายจากการทำเลเมิดของฝ่ายจำเลยเป็นเหตุให้โจทก์ที่ 1 มีสิทธิที่จะเรียกร้องค่าขาดประโยชน์จากการใช้รถยนต์ระหว่างซ่อมแล้ว การที่โจทก์จะนำรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลซึ่งต้องห้ามตามกฎหมายมิให้รับจ้างบรรทุกสินค้าของผู้อื่น ไปรับจ้างโดยผิดกฎหมายหรือไม่ เป็นคนละเรื่องกับการทำเลเมิด ไม่ทำให้จำเลยพ้นจากความรับผิดชอบที่จะต้องชดใช้ค่าเสียหายในส่วนนี้ให้โจทก์

4174/2529 การที่จำเลยใช้ใบสุทธิปลอมรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และได้รับเลือกตั้ง อันเป็นเหตุให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญต้องมีคำวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจำเลยสิ้นสุดลง และกระทรวงมหาดไทยกับกรมการปกครองโจทก์ทั้งสองต้องจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ ย่อมแสดงชัดว่าจำเลยมีเจตนาไม่สุจริตมาแต่ต้น จึงใจกระทำผิดกฎหมายต่อสิทธิของโจทก์ในอันที่จะไม่ให้จำเลยกระทำการใด ๆ ที่ฝ่าฝืนกฎหมายละเมิดต่อโจทก์ โดยใช้ใบสมัครปลอมมาสมัครรับเลือกตั้งต่อเจ้าหน้าที่ของโจทก์ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ ซึ่งจำเลยมีหน้าที่ต้องเคารพต่อสิทธิดังกล่าวของโจทก์ การกระทำของจำเลยจึงเป็นการทำละเมิดต่อโจทก์ หากจำต้องนับทบบัญญัติไว้ในพ.ร.บ. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2522 ให้สิทธิโจทก์เรียกค่าสินไหมทดแทนจากผู้กระทำผิดได้โดยเฉพาะ จึงจะทำให้การกระทำของจำเลยเป็นละเมิดไม่

การที่ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่เป็นผลโดยตรงจากการทำละเมิดของจำเลย ความเสียหายที่เกิดขึ้นจึงไม่ใช่ความเสียหายที่ไกลเกินเหตุ จำเลยต้องชดเชยค่าเสียหายคือค่าใช้จ่ายในการจัดให้มีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างให้โจทก์ทั้งสอง

4758 ถึง 4760/2529 การที่นายจ้างของจำเลยที่ 2 ชดเชยค่าเสียหายให้โจทก์แล้ว ก็เป็นค่าเสียหายเฉพาะส่วนที่จำเลยที่ 2 ทำละเมิดต่อโจทก์ หากได้ครอบคลุมไปถึงจำนวนค่าเสียหายในส่วนที่จำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 3 ผู้เป็นนายจ้างจะต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ด้วยไม่ โจทก์จึงยังคงมีสิทธิที่จะเรียกร้องค่าเสียหายในส่วนนี้จากจำเลยที่ 1 ได้

มาตรา 442 ละเมิด ผู้เสียหายผิดด้วย

382/2529 จำเลยที่ 1 ขับรถยนต์โดยสารของจำเลยที่ 2 ผ่านเส้นทางนี้มาหลายปี ย่อมรู้ว่าเมื่อขับรถข้ามสะพานอุบลรัตน์เข้าถนนอัญญาจะจะต้องหยุดรถตรงคอสะพานก่อน เมื่อจำเลยที่ 1 มิได้หยุดรถ

ว่ามีรถในถนนอัญญาภรณ์แล่นมาหรือไม่ เป็นเหตุให้ชนกับรถยนต์สามล้อที่ ส. ขับมา ตรงทางแยก ทำให้ผู้นั่งมาในรถคือบิดาโจทก์ทั้งสามตาย และโจทก์ที่ 2 บาดเจ็บ การชนกันจึงเป็นผลโดยตรงจากการประมาทของจำเลยที่ 1 โจทก์ยอมมีสิทธิฟ้องให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการละเมิดของจำเลยที่ 1 ส่วน ส. จะประมาทด้วยหรือไม่ เป็นแต่เหตุอันเป็นผลให้จำเลยที่ 1 รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนมากน้อยเพียงใดเท่านั้น จึงไม่จำต้องวินิจฉัยว่า ส. ขับรถประมาทด้วยหรือไม่

บิดาโจทก์ผู้ตายซึ่งโจทก์สืบสิทธิมาฟ้องเรียกค่าเสียหายเป็นบุคคลภายนอกที่นั่งมาในรถยนต์สามล้อเท่านั้น มิได้มีส่วนทำความผิดก่อให้เกิดความเสียหายด้วย จำเลยที่ 1 ทำละเมิด แม้ ส. คนขับรถยนต์สามล้อจะมีส่วนทำละเมิดด้วย ผู้ทำละเมิดทุกคนต้องร่วมกันรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการละเมิดนั้นต่อโจทก์ การที่ผู้ทำละเมิดแต่ละคนจะรับผิดชอบมากน้อยเพียงใดเป็นเรื่องระหว่างผู้ทำละเมิด จะให้จำเลยรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเพียงกึ่งหนึ่งไม่ได้

657/2529. ในช่องเดินรถของรถยนต์โดยสารมีก๊อนหินโตะขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 12 ซม. ขวางอยู่ ด้านหนึ่งห่างขอบถนนประมาณ 1 ม. อีกด้านหนึ่งห่างกึ่งกลางถนนประมาณ 2 ม. ตรงที่เกิดเหตุเป็นทางตรง ขณะเกิดเหตุเป็นเวลา 5 น. เศษ จำเลยที่ 2 ขับรถยนต์โดยสารหลบก๊อนหินล้าเข้ามาในช่องเดินรถของรถยนต์ตู้ของโจทก์ที่ ส. ขับชนกันห่างเส้นกึ่งกลางถนน 1 ฟุต ถ้า ส. ลดหรือชะลอความเร็วของรถลง หรือขับหลบไปทางซ้ายมือ ซึ่งผิวจราจรหรือไหล่ถนนกว้างพอที่จะแล่นไปได้โดยรถไม่ตกถนน ก็จะไม่ชนกัน ดังนั้นความเสียหายที่เกิดจากรถชนกันเกิดจากการขับรถโดยประมาทเลินเล่อของจำเลยที่ 2 และ ส. ละเลยไม่บำบัดปิดป้องหรือบรรเทาความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นด้วยฝ้ายจำเลยคงรับผิดชอบเพื่อความเสียหายเพียง 2 ใน 3 ส่วน ของความเสียหายที่โจทก์ได้รับ และเป็นเรื่องเกี่ยวกับการชำระหนี้อันไม่อาจแบ่งแยกได้ จึงให้มีผลไปถึงจำเลยที่ 2 ซึ่งมีได้เป็นคู่ความในชั้นอุทธรณ์ฎีกาด้วย

1601 ถึง 1603/2529 จำเลยที่ 1 ขับรถมาเร็วเกินกว่า 100 กม. ต่อชั่วโมง แม้จะขับอยู่ในถนนทางตรงในเส้นทางเดินรถของตน แต่ก็ขับด้วยความเร็วสูงกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด และไม่ยอมลดความเร็วลงเมื่อมาถึงที่เกิดเหตุที่มีทางคนเดินเท้าข้ามถนน แม้จะหักหลบไปทางซ้ายมือแล้วก็ไม่พ้น จึงชนกับรถของจำเลยที่ 3 ที่ขับเลี้ยวขวาข้ามถนนเข้าสู่ทางแยกเข้าสโมสรซึ่งอยู่ในทางเดินรถของจำเลยที่ 1 โดยเร็ว ไม่หยุดรอให้รถจำเลยที่ 1 ในทางตรงซึ่งอยู่ด้านซ้ายมือผ่านไปก่อน กลับขับรถเลี้ยวขวาตัดหน้าในระยะห่างกันเกินกว่า 15 ม. เล็กน้อย ดังนั้น ความประมาทของจำเลยที่ 1 และที่ 3 ที่ก่อให้เกิดขึ้นจึงมีได้ยิ่งหย่อนมากหรือน้อยกว่ากัน จำเลยที่ 1 และที่ 3 มีความรับผิดชอบในผลแห่งการละเมิดเท่าเทียมกัน จำเลยที่ 1 จึงไม่มีสิทธิฟ้องแย้งเรียกค่าเสียหายจากจำเลยที่ 3 และจำเลยที่ 1 ก็ไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้จำเลยที่ 3

1744 ถึง 1746/2529 ท้ายรถบรรทุกลากจูงของโจทก์ที่ 1 จอดล้อออกไปในผิวจราจรโดยไม่ได้เปิดไฟหรือมิได้มีเครื่องแสดงว่ามีรถจอดอยู่ ซึ่งเป็นความผิดตาม พ.ร.บ. จราจรทางบกฯ โดยละเว้นไม่กระทำการอันควรกระทำตามหน้าที่ที่กฎหมายบัญญัติไว้เพื่อป้องกันอันตรายแก่บุคคลอื่น จำเลยที่ 1 ขับรถโดยสารประจำทางตามหลังรถบรรทุกซึ่งเป็นรถขนาดใหญ่ในระยะไม่เกิน 15 ม. ไม่อาจแลเห็นทางด้านหน้าในระยะไกลด้วยความเร็วไม่ต่ำกว่า 80 กม. ต่อชั่วโมง เกินกว่าอัตราความเร็วที่กฎหมายกำหนด เมื่อแซงรถบรรทุกพอหัวรถเบนคร่อมเส้นกึ่งกลางขวาประ ซึ่งเส้นแบ่งช่องเดินรถในทิศทางเดียวกัน ก็ชนท้ายรถบรรทุกลากจูงของโจทก์ที่ 1 ทันที เป็นเหตุให้รถทั้งสองคันได้รับความเสียหายเหตุที่เกิดขึ้นย่อมเนื่องมาจากความผิดของจำเลยที่ 4 ผู้ควบคุมรถบรรทุกลากจูงของโจทก์ที่ 1 ที่ละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายส่วนหนึ่งและจำเลยที่ 1 ที่ขับรถด้วยความเร็วสูงแซงขึ้นหน้ารถอื่นโดยไม่อาจแลเห็นทางด้านหน้าได้พอแก่ความปลอดภัย จึงเป็นความประมาทเลินเล่อของทั้งสองฝ่ายไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน ความรับผิดชอบของทั้งสองฝ่ายจึงเป็นพัว

กันไป แต่ทั้งสองฝ่ายต้องรับผิดชอบโจทก์ที่ 4 ผู้โดยสารมาในรถโดยสาร
ประจำทางคันที่จำเลยที่ 1 ขับ ซึ่งได้รับอันตราย

2690/2529 บริษัท อ. เช่าซื้อรถยนต์โดยสารไปจากโจทก์ ต่อ
มานำรถไปจ้างให้จำเลยซ่อมแล้วไม่ชำระค่าซ่อม จำเลยยึดหน่วงรถไว้ที่
บริษัทจำเลย โจทก์ฟ้องให้บริษัท อ. คืนรถและใช้ค่าเสียหาย ต่อมาจำเลย
เป็นโจทก์ฟ้องบริษัท อ. เรียกค่าซ่อม ค่าดูแลรักษาและค่าสินค้า ศาลชั้น
ต้นพิพากษาให้บริษัท อ. ชำระค่าซ่อมและค่าสินค้า หลังจากนั้นศาลชั้น
ต้นพิพากษาให้บริษัท อ. ส่งมอบรถแก่โจทก์พร้อมชำระค่าเสียหาย จำเลย
ได้นำเข้าพนักงานบังคับคดียึดรถเพื่อขายทอดตลาด โจทก์ร้องขอให้
ปล่อยรถที่ยึด ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ถอนการยึด คดีถึงที่สุด ดังนี้ การที่
จำเลยนำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดรถเพื่อขายทอดตลาดเอาเงินชำระหนี้
ตามคำพิพากษาเป็นการใช้สิทธิทางศาล จะเป็นการกระทำละเมิดต่อเมื่อ
กระทำโดยไม่สุจริต มีเจตนาถั่นแถ้งให้โจทก์ได้รับความเสียหาย เมื่อ
ไม่ปรากฏดังกล่าว จำเลยจึงหาได้กระทำละเมิดต่อโจทก์ตั้งแต่นำยึด
ทรัพย์สินในวันที่ 8 มีนาคม 2521 ไม่ แต่เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ถอนการ
ยึด คดีถึงที่สุดแล้ว คำพิพากษาอันถึงที่สุดแล้วย่อมผูกพันจำเลยซึ่งเป็นคู่
ความ จำเลยไม่มีสิทธิยึดหน่วงอีกต่อไป การที่โจทก์ขอรับรถคืนจาก
จำเลยเมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2522 แต่จำเลยไม่คืนให้ มิใช่เป็นการใช้สิทธิ
ทางศาลอีกต่อไป จำเลยจึงกระทำละเมิดต่อโจทก์ตั้งแต่วันที่ 18 ตุลาคม
2522 เป็นต้นไป โจทก์เป็นเจ้าของรถแต่มิได้จ้างจำเลยซ่อม มิใช่ลูกหนี้
ของจำเลย การที่โจทก์ไม่ชำระค่าจ้างแก่จำเลย ทำให้จำเลยอ้างเป็นเหตุยึด
รถไว้โดยไม่มีสิทธิยึดหน่วงโดยชอบ จึงมิใช่กรณีความเสียหายเกิดขึ้น
เพราะความผิดของโจทก์ประกอบด้วย ต้องใช้ค่าที่โจทก์ขาดประโยชน์ใน
การใช้รถพิพาทตั้งแต่วันที่ 18 ตุลาคม 2522 ถึงวันที่ 24 ธันวาคม 2522
ซึ่งเป็นวันสุดท้ายก่อนคืนรถให้โจทก์

3356 ถึง 3358/2529 เมื่อจะเลี้ยวขวาจะต้องขับรถชิดทาง
ด้านขวาสุดของทางเดินรถก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่า 30 ม. ตาม พ.ร.บ.

จรรยาทางบกฯ ม. 51 (2) แต่จำเลยที่ 5 กลับขับรถไปในช่องเดินรถ ซ้ายสุดแล้วไปหยุดรอเลี้ยวขวาอยู่ที่หัวเกาะกลางถนน จำเลยที่ 1 ซึ่งขับรถมาในทางเดียวกันแต่ขับมาในช่องกลางจึงหักรถหลบไปทางขวาและหักไปทางซ้ายโดยมิได้เหยียบห้ามล้อ เหยียบแต่คันเร่ง จึงเกี่ยวชนรถยนต์ของจำเลยที่ 5 รถยนต์อีกคันหนึ่ง แล้วไปชนรถยนต์ของโจทก์ซึ่งหยุดรออยู่ในทางที่สวนกับรถจำเลยเต็มหน้ารถดังนี้ เป็นความประมาทของทั้งจำเลยที่ 1 และที่ 5 เมื่อเหตุเกิดขึ้นเพราะความประมาทของจำเลยที่ 5 ก่อนจำเลยที่ 5 ต้องรับผิดชอบ 2 ใน 3 ส่วน จำเลยที่ 1 ไม่ต้องใช้ค่าเสียหายให้แก่จำเลยที่ 5

3856/2529 จำเลยที่ 1 เป็นพนักงานขับรถจักรขับรถไฟไปจอดที่สถานีแล้วนำรถหัวรถจักรไปรับตู้รถสินค้ามาต่อกับตู้รถโดยสารเพื่อเดินทางต่อไปได้ถอยหัวรถจักรเข้ามารับเอาตู้รถสินค้าในขณะที่จำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นพนักงานสับเปลี่ยนคอยให้สัญญาณแก่จำเลยที่ 1 โดยไม่มีพนักงานผู้ช่วยมาคอยควบคุมดูแลความปลอดภัยอยู่ที่ท้ายขบวนรถ เป็นเหตุให้ตู้รถสินค้าที่อยู่ท้ายขบวนถอยหลังไปชนผู้ตาย ขณะกำลังเดินผ่านข้ามรางรถไฟ ดังนี้ จำเลยที่ 2 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่อ จำเลยที่ 2 และการรถไฟแห่งประเทศไทยจำเลยที่ 3 ต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการทำละเมิดดังกล่าว แต่ผู้ตายคุ้นเคยกับการเดินผ่านข้ามทางรถไฟในบริเวณดังกล่าว เดินผ่านรางรถไฟมาพร้อมกับคนอื่นหลายคน มีผู้ตายประสออุบัติเหตุเพียงคนเดียว แสดงว่าผู้ตายไม่ได้ใช้ความระมัดระวังเพียงพอ เดินผ่านข้ามรางห่างตู้รถสินค้าในระยะกระชั้นชิด ต้องถือว่าผู้ตายมีส่วนประมาทเช่นเดียวกัน เมื่อความเสียหายเกิดขึ้นจากการกระทำของจำเลยที่ 2 แต่ผู้ตายก็มีส่วนก่อให้เกิดความเสียหาย ดังนี้ จำเลยที่ 2 ที่ 3 ร่วมรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ครั้งหนึ่งของค่าเสียหายทั้งหมด

มาตรา 443 ละเมิด ค่าปลงศพ ค่าขาดไร้ผู้อุปการะ

382/2529 เมื่อโจทก์มีสิทธิที่จะเรียกร้องให้จำเลยใช้ค่าปลงศพตาม ป.พ.พ. ม. 443 แล้ว ผู้ใดจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการปลงศพ จำเลยก็จะยกขึ้นเป็นข้อปัดความรับผิดชอบหาได้ไม่

2395/2529 โจทก์ที่ 1 กับผู้ตายเป็นสามีภริยากัน ย่อมมีหน้าที่ที่จะต้องช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูกันตาม ป.พ.พ. ม. 1461 เมื่อผู้ตายเสียชีวิตเพราะมีการทำละเมิด โจทก์ที่ 1 ผู้เป็นสามีจึงมีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทนเป็นค่าขาดไร้อุปการะตาม ม. 443 วรรคสาม โดยไม่ต้องคำนึงว่าโจทก์ที่ 1 จะยากจนหรือมั่งมีและประกอบอาชีพหาเลี้ยงตนเองได้หรือไม่ เพราะเป็นสิทธิที่จะพึงได้รับชัดใช้ตามกฎหมาย แต่ผู้ตายมีหน้าที่ต้องอุปการะเลี้ยงดูบุตรที่บรรลุนิติภาวะแล้ว เฉพาะผู้ทุพพลภาพและหาเลี้ยงตนเองไม่ได้ตาม ม. 1564 วรรคสองเท่านั้น เมื่อโจทก์ที่ 2 ถึงที่ 5 บรรลุนิติภาวะแล้ว และไม่ได้ความว่าเป็นผู้ทุพพลภาพและหาเลี้ยงตนเองไม่ได้ จึงไม่อยู่ในข่ายที่จะได้รับค่าขาดไร้อุปการะตาม ม. 443 วรรคสาม

2959/2529 ค่าขาดไร้อุปการะเป็นค่าสินไหมทดแทนที่โจทก์มีสิทธิจะได้รับตามกฎหมาย แม้จะไม่ได้บรรยายว่าโจทก์ควรได้ เป็นรายเดือนรายปี เท่าไร เป็นเวลานานเท่าใด เมื่อได้ระบุจำนวนที่ขอมมา ศาลก็พิจารณากำหนดให้ตามที่เห็นสมควร ไม่เป็นฟ้องเคลือบคลุม

การกำหนดค่าขาดไร้อุปการะต้องพิจารณาถึงโอกาสแห่งการมีชีวิตอยู่ของผู้ขอด้วย โจทก์ที่ 1 มีอายุ 90 ปีเศษขณะยื่นฟ้อง และได้ถึงแก่กรรมเมื่อคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ ศาลล่างกำหนดให้จำเลยใช้ค่าขาดไร้อุปการะแก่โจทก์ที่ 1 เป็นเงิน 90,000 บาท จึงสูงไป ควรได้เพียง 45,000 บาท กรณีเป็นหนี้ที่ไม่อาจแบ่งแยกได้ ให้มีผลถึงจำเลยอื่นที่ไม่ได้ฎีกาด้วย

ค่าขาดไร้อุปการะเป็นค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากกรณีละเมิดเช่นเดียวกับค่าเสียหายอื่น ซึ่งกฎหมายบัญญัติไว้ให้ถือว่าจำเลยผิดนั้นมาแต่เวลาที่ทำละเมิด

3471/2529 การที่ ล. ตายทำให้โจทก์ที่ 1 ซึ่งเป็นสามีและโจทก์ที่ 2 ซึ่งเป็นบุตรต้องขาดไร้อุปการะจากผู้ตาย ชอบที่จะได้รับค่าสินไหมทดแทน โดยไม่จำเป็นที่ ล. จะต้องเป็นผู้มีรายได้ และโจทก์ต่างเป็นผู้ได้รับอุปการะจากผู้ตายจริง

4828/2529 บิดามารดาของโจทก์และผู้ตายจะจดทะเบียนสมรสกันหรือไม่ ไม่ใช่สาระสำคัญที่จะทำให้ความเป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาของโจทก์และผู้ตายเปลี่ยนแปลง เพราะกฎหมายมิได้กำหนดว่าการเป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ต้องให้บิดามารดาจดทะเบียนสมรสกันด้วย จึงต้องถึงความเป็นพี่น้องกันตามความเป็นจริง เมื่อบิดามารดาถึงแก่กรรม และผู้ตายไม่มีผู้สืบสันดาน โจทก์ซึ่งเป็นทายาทลำดับที่ 3 ของผู้ตาย จึงเป็นผู้จัดการศพของผู้ตาย และมีอำนาจฟ้องให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทน อันได้แก่ค่าปลงศพเพราะเหตุที่ลูกจ้างของจำเลยขบถยนต์ชนผู้ตายได้

มาตรา 448 ละเมิด อายุความ

192, 193/2529 โจทก์ฟ้องจำเลยเรียกเงินที่จำเลยลูกจ้างก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ เป็นการฟ้องให้จำเลยรับผิดชอบละเมิดและผิดสัญญาจ้างแรงงาน ซึ่งโจทก์ย่อมมีสิทธิฟ้องได้ทั้งสองทาง สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอันเกิดจากการผิดสัญญาจ้างแรงงาน ไม่มีกฎหมายกำหนดอายุความไว้เป็นอย่างอื่น จึงมีอายุความ 10 ปี ตามป.พ.พ. ม. 164

การกระทำของจำเลยเป็นทั้งละเมิดและผิดสัญญาจ้างแรงงานด้วย มิใช่ว่าถ้าเป็นมูลละเมิดแล้ว จะไม่ทำให้เป็นผิดสัญญาจ้างแรงงานก็หาไม่

2390/2529 จำเลยว่าจ้างโจทก์ล้อมกรอบพระเครื่อง เมื่อไม่ไปรับและชำระค่าจ้าง โจทก์ชอบที่จะใช้สิทธิเรียกร้องค่าจ้างจากจำเลย แต่กลับเอาพระเครื่องไปขาย จำเลยแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีแก่โจทก์ฐานข่มขู่ การตั้งข้อหา ควบคุมตัว ดำเนินการสอบสวน

จนฟ้องโจทก์ต่อศาล เป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวน และพนักงานอัยการ เป็นเรื่องที่ต้องใช้สิทธิตามกฎหมายโดยสุจริต ไม่เป็นการละเมิดต่อโจทก์

จำเลยฟ้องแย้งขอให้โจทก์คืนพระเครื่องหรือใช้ราคาพระเครื่อง เป็นการฟ้องเรียกทรัพย์สินหรือให้ใช้ราคาทรัพย์สิน มีอายุความ 10 ปี ตาม ป.พ.พ. ม. 164 หากฟ้องเรียกค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิดอันมีอายุความ 1 ปี ตาม ม. 448 ไม่

มาตรา 449 ละเมิด นิรโทษกรรม

1498, 1499/2529 จำเลยทำรั้วปิดกั้นทางพิพาทซึ่งเป็นทางสาธารณะ เป็นเหตุให้โจทก์ใช้ทางพิพาทเข้าออกบ้านของโจทก์ไม่ได้ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ การที่โจทก์หรือรั้วที่ปิดกั้นออกเพื่อจะได้ใช้ทางพิพาทต่อไป จึงเป็นการกระทำเพื่อป้องกันความเสียหายโดยชอบด้วยกฎหมาย แม้จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่จำเลย โจทก์ไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

คำพิพากษาศาลฎีกา พ.ศ. 2530

มาตรา 420 ละเมิด

155/2530 จำเลยที่ 2 ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายการเงินมีหน้าที่ควบคุมดูแลการรับจ่ายเงินให้ถูกต้องตรงตามหลักฐาน รับผิดชอบในการทำบัญชีเงิน ควบคุมดูแลในการทำบัญชีลูกหนี้ให้ตรงกับความเป็นจริง ควบคุมดูแลกิจการร้านค้าที่เกี่ยวกับการเงินและการบัญชีทั้งปวงให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย การที่จำเลยที่ 2 ปฏิบัติหน้าที่บกพร่องประมาทเลินเล่อไม่ตรวจสอบทำให้จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นหัวหน้าหมวดการเงินยกยอกเงินไปได้ จำเลยที่ 2 ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1

203/2530 โจทก์ย้ายเสาไฟฟ้าของโจทก์แล้วถอดสายเคเบิล
โทรศัพท์ออกจากเสาไฟฟ้าโดยมิได้ติดตั้งกับเสาดันใหม่ให้อยู่ในสภาพที่
ปลอดภัย คงปล่อยให้สายเคเบิลบางส่วนพาดไว้กับต้นहुกวางและหย่อน
ลงมาขวางถนน นับเป็นความประมาทเลินเล่อของพนักงานของโจทก์
ส่วนการที่ลูกจ้างจำเลยที่ 1 ขับรถยนต์เข้าลอดผ่านไปได้ และมาเกี่ยว
สายเคเบิลดังกล่าวตอนขาออกทำให้เกิดความเสียหาย นับเป็นความ
ประมาทเลินเล่อของลูกจ้างจำเลยที่ 1 ที่ขาดความระมัดระวังเช่นเดียวกัน
เมื่อทั้งฝ่ายโจทก์และจำเลยต่างประมาทเลินเล่อด้วยกัน จึงต้องรับผิดชอบ
เสียหายไปคนละส่วน จำเลยจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์เพียง
ครึ่งหนึ่ง

242/2530 อาคารของจำเลยมีพื้นที่ทั้งหมดของห้องที่มีชั้น
ลอย 48 ตารางเมตร มีชั้นลอยพื้นที่ 16 ตารางเมตรอยู่แล้ว จำเลยก่อ
สร้างเพิ่มเติมชั้นลอยอีกเท่าหนึ่ง รวมเป็นเนื้อที่ 32 ตารางเมตร จึงเกิน
ร้อยละสี่ของพื้นที่ทั้งหมดของห้องนั้น ตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
เรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. 2522 ข้อ 35

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา
4 แห่ง พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 มีอำนาจฟ้องจำเลยให้
รื้อถอนอาคารที่ตัดแปลงต่อเติมฝ่าฝืนต่อข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครได้

การที่จำเลยฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่สั่งให้รื้อถอน
อาคารภายในระยะเวลาที่กำหนด มิใช่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ใด
จำเลยจึงจะอ้างอายุความ 1 ปี ในเรื่องละเมิดมาใช้ในกรณีเจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นฟ้องให้จำเลยรื้อถอนอาคารหาได้ไม่

246/2529 จำเลยมีหน้าที่ดูแลรักษาท่อประปาของโจทก์
ปรากฏว่าท่อประปาวางกองอยู่ข้างโรงจักรไฟฟ้า ซึ่งนับว่าอยู่ในที่ปลอดภัย
ไม่น่าจะต้องติดโคมไฟในบริเวณนั้นหรือจัดเวรยามเฝ้าท่อประปาอีก ทั้ง
ไม่มีคำสั่งของโจทก์ระบุว่าจำเลยต้องจัดเวรยามเฝ้าท่อประปาเป็นพิเศษ
แต่อย่างใด ประกอบกับรอบบริเวณสถานีรายงานนครพนมที่เกิดเหตุมีรั้ว

ลวดหนามล้อมรอบ มีหมวดอากาศโยธินจัดเวรยามรักษาความปลอดภัย และมีรถยนต์วิ่งตรวจการณ์ตลอด 24 ชั่วโมง ดังนี้ ที่จำเลยนำท่อประปาไปวางกองไว้ข้างโรงจักรไฟฟ้า ซึ่งมีรั้วรอบอีกชั้นหนึ่ง จึงเป็นการใช้ความระมัดระวังอย่างดีแล้ว การที่คนร้ายเด็ดลวดหนามหน่วยรักษาความปลอดภัยเข้ามาในบริเวณสถานีรายงานและลอบเข้าไปตัดรั้วลวดหนามของโรงจักรไฟฟ้าลักท่อประปาของโจทก์ไป จึงถือเป็นความผิดของจำเลยไม่ได้ จำเลยไม่ได้กระทำการอันเป็นการจงใจหรือประมาทเลินเล่อทำให้ท่อประปาของโจทก์สูญหาย จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์

316/2530 สัญญาเช่าตึกแถวพิพาทข้อ 10 กำหนดว่า “เมื่อครบกำหนดอายุสัญญา และผู้เช่าประสงค์จะเช่าต่อไป ผู้เช่าจะได้เสนอขอต่อสัญญาเช่าต่อผู้ให้เช่าภายในกำหนด 60 วัน หากมิได้ขอต่อสัญญาภายในกำหนดนี้ให้ถือว่าผู้เช่าสละสิทธิการเช่า...” และมีหมายเหตุต่อท้ายสัญญาดังกล่าวไว้ว่า “สัญญานี้มีอายุ 15 ปี ต่ออายุสัญญา 3 ปี ต่อ 1 ครั้ง ทุกครั้งที่ต่ออายุสัญญาผู้เช่าต้องนำเงินมาบำรุงวัดเป็นจำนวน 6,000 บาท” ดังนี้ เมื่อสัญญาเช่าครบกำหนด จำเลยผู้เช่าได้มีหนังสือแสดงความจำนงของเช่าต่อโจทก์ที่ 1 ผู้ให้เช่าภายในกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในสัญญาเท่ากับผู้เช่าสนองรับคำเสนอของผู้ให้เช่าแล้ว ถือได้ว่าสัญญาเช่าเกิดขึ้นใหม่ทันทีตามเงื่อนไขและวิธีการที่ระบุไว้ในสัญญาเช่าฉบับเดิม โดยไม่จำเป็นต้องทำสัญญาเช่ากันใหม่อีก จำเลยอยู่ในตึกแถวพิพาทต่อมา จึงไม่เป็นละเมิด

368/2530 โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยทั้งสองขุดคูในทางภาระ-จ่ายอม ทำให้รถยนต์สองแถวไม่สามารถแล่นออกมาได้ต้องจอดทิ้งไว้ในที่ของโจทก์ ทำให้เสียหายและขาดรายได้ ผลผลิตทางเกษตรที่โจทก์ทำได้อาจไม่สามารถนำออกมาขายได้ ค่าขาดรายได้ ตามปกติรถยนต์สองแถวใช้วิ่งรับจ้างส่งคนโดยสารและบรรทุกผลผลิตทางการเกษตร มีรายได้เฉลี่ยวันละ 1,000 บาท แต่โจทก์ขอกิดเพียงวันละ 500 บาท ดังนี้ พอเข้าใจแล้วว่า โจทก์ใช้รถยนต์คันดังกล่าวใช้ประโยชน์หารายได้ การกระทำละเมิดของ

จำเลยทั้งสองทำให้โจทก์ขาดรายได้ โจทก์มีสิทธิเรียกค่าขาดรายได้จากการใช้รถ

ส่วนค่าเสียหายของรถยนต์ โจทก์มิได้อ้างว่าโจทก์เป็นเจ้าของรถหรือได้รถมาอย่างไร ทั้งไม่ปรากฏว่าโจทก์จะต้องรับผิดชอบในความเสียหายของรถต่อเจ้าของรถ โจทก์จึงไม่มีสิทธิฟ้องเรียกค่าเสียหายของรถยนต์จากจำเลย

383/2530 บ. ลูกจ้างของโจทก์จับรถด้วยความประมาทชนชนวนรถไฟเป็นเหตุให้รถโจทก์และรถไฟเสียหาย ต่อมา บ. ถึงแก่กรรม โจทก์ขอมฟ้องให้จำเลยซึ่งเป็นภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายของ บ. ในฐานะทายาทโดยธรรม ให้รับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าวได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1599, 1600 และมาตรา 1629 วรรคสอง และเป็นคดีอันเกิดแต่มูลละเมิดระหว่างโจทก์ซึ่งเป็นนายจ้างกับ บ. ลูกจ้างเกี่ยวกับการทำงานตามสัญญาแรงงาน ศาลแรงงานกลางจึงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 5 (5)

718/2530 ข้อบังคับของโจทก์ระบุว่า ถ้าเงินที่นำไปคราวหนึ่งเป็นตัวเงินสดเกิน 20,000 บาท ให้มีกรรมการประกอบด้วยพนักงานการเงินกับพนักงานชั้นหัวหน้าหรือเทียบเท่าอีกไม่น้อยกว่า 2 นาย และเจ้าหน้าที่ตำรวจอีก 1 นาย พร้อมกับอาวุธปืนควบคุมร่วมกันเป็นคณะ ห้ามแยกย้ายจากกันเป็นอันขาด การที่จำเลยที่ 1 ในฐานะผู้บังคับบัญชามีคำสั่งให้จำเลยที่ 2 โดยลำพังแต่ผู้เดียวเป็นผู้รับเงินค่าข้าวสารจำนวน 150,000 บาท จึงเป็นการฝ่าฝืนข้อบังคับและเป็นช่องทางให้เกิดการสูญหายขึ้น อันเป็นเหตุให้โจทก์ได้รับความเสียหาย ถือได้ว่าเป็นผลโดยตรงจากการกระทำโดยประมาทเลินเล่อของจำเลยที่ 1 จำเลยที่ 1 ต้องร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายแก่โจทก์

926/2529 ผู้มอบอำนาจตายก่อนจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์หนังสือมอบอำนาจย่อมระงับสิ้นไปหรือหมดสภาพไปตามประมวล

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 826 จำเลยร่วมซึ่งเป็นเจ้าพนักงานที่
คืนทราบแล้วว่า ผู้มอบอำนาจตาย แต่ยังคงดำเนินการจดทะเบียนโอน
กรรมสิทธิ์ในที่ดินจนเสร็จสิ้น ก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ การ
กระทำของจำเลยร่วมเป็นการปฏิบัติราชการในหน้าที่ฝ่าฝืนกฎหมาย
เป็นการละเมิดต่อโจทก์ เมื่อจำเลยร่วมเป็นข้าราชการในสังกัดของกรมที่ดิน
จำเลยที่ 1 ทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่เป็นเหตุให้โจทก์เสียหาย จำเลยที่ 1
ย่อมต้องร่วมรับผิดชอบด้วยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 76

1109/2530 จำเลยที่ 2 ที่ 3 ที่ 4 เป็นข้าราชการตำแหน่ง
ทรัพยากรธรณีจังหวัด รับเรื่องราวขอเปลี่ยนแปลงแผนผังโครงการทำ
เหมืองจากโจทก์แล้วมิได้นำเสนออธิบดีกรมทรัพยากรธรณี เพื่อพิจารณา
อนุญาตโดยตรง หากแต่เสนอเรื่องราวดังกล่าวไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด
เพื่อขอความเห็นก่อน ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแล
หน่วยงานนี้สั่งการไว้ โดยคำสั่งดังกล่าวปฏิบัติตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยว
จังหวัดและคำสั่งของสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งมอบหมายให้ปฏิบัติ
ราชการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 218 ข้อ (1) (2) อีกทั้งไม่มี
ระเบียบทางราชการกำหนดวิธีการปฏิบัติเป็นอย่างอื่น จึงเป็นการปฏิบัติ
ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วยระเบียบแบบแผนของทางราชการ

พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 มาตรา 57 มิได้บังคับว่าอธิบดี
ของจำเลยที่ 1 ต้องอนุญาตให้ผู้ถือประทานบัตรเปลี่ยนแปลงวิธีการทำ
เหมืองเสมอไป หากแต่ให้อยู่ในดุลพินิจที่จะพิจารณาอนุญาตหรือไม่ก็ได้
ดังนั้นการที่จำเลยที่ 1 สั่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งต่อทรัพยากรธรณี
จังหวัด ให้แจ้งต่อโจทก์ว่าการทำเหมืองแร่ให้ปฏิบัติตามมติของคณะ
กรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เป็นการปฏิบัติตามมติของคณะรัฐมนตรีที่
ให้นโยบายไว้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติ และไม่ฝ่าฝืนพระ
ราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 มาตรา 57 หรือเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย การกระทำของจำเลยทั้งสี่เป็นการปฏิบัติตามระเบียบ
แบบแผนของทางราชการ ไม่เป็นการทำละเมิดต่อโจทก์

1739/2530 จำเลยที่ 2 เป็นพนักงานอัยการผู้ว่าคดี จำเลยที่ 3 เป็นอัยการจังหวัด การที่จำเลยที่ 2 ที่ 3 ไม่ใช่สิทธิอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีอาญาที่โจทก์เป็นผู้เสียหาย เป็นการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่ของจำเลยที่ 2 ที่ 3 ตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 145 กำหนดให้อำนาจไว้ จึงถือไม่ได้ว่าเป็นการละเมิดต่อโจทก์ ส่วนการแจ้งผลคำพิพากษาศาลชั้นต้นที่พิพากษายกฟ้อง และความเห็นที่ไม่อุทธรณ์นั้นก็ไม่มีกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับกำหนดให้พนักงานอัยการต้องแจ้งให้ผู้เสียหายทราบ การที่จำเลยที่ 3 ไม่แจ้งผลคำพิพากษาและความเห็นไม่อุทธรณ์ให้โจทก์ ซึ่งเป็นผู้เสียหาย ถือไม่ได้ว่าเป็นการกระทำโดยผิดกฎหมายเช่นกัน

1805/2530 ร. เป็นหนี้เงินกู้เบิกเกินบัญชีธนาคารจำเลยที่ 1 ร. ตกลงกับโจทก์ว่าหากโจทก์ชำระหนี้ของ ร. ให้แก่จำเลยที่ 1 ครบถ้วน ร. จะโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 30052 พร้อมสิ่งปลูกสร้างซึ่งจำนองไว้กับจำเลยที่ 1 ให้โจทก์ทันที ต่อมาโจทก์ชำระหนี้แทน ร. ครบถ้วนแล้ว โจทก์มีหนังสือถึงจำเลยที่ 1 ว่า ขออย่าได้มอบโฉนดที่ดินให้ ร. ไป จนกว่าจะได้รับความยินยอมจากโจทก์ ดังนี้เป็นหน้าที่ของ ร. ที่จะต้องปฏิบัติตามข้อตกลงนั้น แม้ข้อตกลงนี้จะทำขึ้นที่ธนาคารจำเลยที่ 1 โดยมีจำเลยที่ 2 เป็นผู้จัดการสาขาและเจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ 1 ลงชื่อเป็นพยาน แต่ข้อตกลงระหว่างโจทก์กับ ร. หาผูกพันจำเลยทั้งสามให้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามไม่ ส่วนที่โจทก์ชำระหนี้ให้แก่จำเลยที่ 1 ก็เป็นการชำระในนาม ร. ซึ่งก็เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างโจทก์กับ ร. การที่จำเลยที่ 2 ที่ 3 ในฐานะลูกจ้างของจำเลยที่ 1 มอบโฉนดที่ดินคืนให้แก่ ร. เพื่อไปไถ่ถอนจำนองจึงเป็นการปฏิบัติให้เป็นไปตามสัญญาจำนองโดยชอบ แม้การคืนโฉนดที่ดินจะมีได้รับความยินยอมจากโจทก์ก็ถือไม่ได้ว่าเป็นการจงใจทำต่อโจทก์ โดยผิดกฎหมายและให้โจทก์เสียหาย จำเลยทั้งสามจึงไม่ต้องรับผิดชอบการกระทำละเมิดต่อโจทก์

2289/2530 น. ขับรถบรรทุกของโจทก์ผู้เป็นนายจ้างบรรทุกถัง

คอนเทนเนอร์ของบริษัท ช. ซึ่งรวมกับความสูงของรถบรรทุกแล้วสูง 4.90 เมตร มาตามถนนราชปรารภมุ่งหน้าไปรังสิต เมื่อจะลอดได้สะพานลอยสำหรับให้คนข้ามถนนที่จำเลยสร้างขึ้นและติดป้ายแสดงความสูงกว่า 5 เมตร แต่ความจริงส่วนที่ใกล้เกาะกลางถนนมีความสูงจากพื้นถนน 4.90 เมตร น. ให้ ท. คนท้ายรถลงจากรถไปคอยดูว่า รถจะแล่นลอดได้สะพานไปได้หรือไม่ แล้ว น. ขับรถไปช้า ๆ ตามคำสั่งของ ท. เมื่อ ท. บอกให้หยุด น. ได้เหยียบห้ามล้อหยุดรถทันที แต่แรงเฉื่อยของสินค้าที่บรรทุกหนักทำให้รถแล่นไปอีก และส่วนสูงสุดของสินค้าเฉี่ยวชนคานสะพานลอย สินค้าที่โจทก์รับจ้างบรรทุกมาเสียหาย การกระทำดังกล่าวเป็นการใช้ความระมัดระวังแล้ว การที่จำเลยได้ทำการเสริมถนนให้เป็นหลังคาเตี้ยสูงขึ้นกว่าเดิมเพื่อป้องกันน้ำท่วม ทำให้ความสูงของสะพานลอยน้อยกว่า 5 เมตร และจำเลยไม่ได้เปลี่ยนป้ายบอกความสูงของสะพานที่เกิดเหตุให้ตรงกับความเป็นจริง ทำให้ น. เชื่อว่า สะพานนั้นมีความสูง 5 เมตร ตามที่ปิดป้ายบอกไว้เช่นสะพานลอย 6 สะพานที่ น. ขับลอดผ่านมาแล้ว การกระทำของจำเลยเป็นการประมาทเลินเล่อ จำเลยจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ผู้รับช่วงสิทธิจากบริษัท ช.

การที่ น. มิได้ขับรถในช่องทางเดินรถด้านซ้ายซึ่งติดกับขอบทางเท้าแต่ขับคร่อมเส้นแบ่งครึ่งช่องทางเดินรถ ช่องซ้ายและช่องขวา และบรรทุกสินค้าสูงกว่า 3 เมตร จากพื้นถนนโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานจราจรอันเป็นการฝ่าฝืนกฎกระทรวงมหาดไทย ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2522) ข้อ 1 (3) ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 จนเป็นเหตุให้เกิดชนคานได้สะพานลอยนั้น เป็นเพียงความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก ซึ่งมีได้เป็นผลโดยตรงที่ก่อให้เกิดการละเมิดดังกล่าวและรถบรรทุกสิ่งของอาจจะบรรทุกสิ่งของสูงเกินกว่า 3 เมตร ได้หากได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ การที่โจทก์ใช้รถบรรทุกคอนเทนเนอร์สูงกว่า 3 เมตร จึงมิได้เป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามของกฎหมายที่บัญญัติห้ามโดยเด็ดขาด โจทก์จึงมิได้ประมาทเลินเล่อแต่อย่างใด

2369/2530 จำเลยที่ 2 เป็นเพื่อนกับจำเลยที่ 1 จำเลยที่ 2 ลงชื่อสั่งจ่ายเช็คพิพาท ให้จำเลยที่ 1 ไปโดยยังมีได้กรอกข้อความใดๆ จำเลยที่ 1 รับเช็คพิพาทของจำเลยที่ 2 แล้วทำการกรอกข้อความแล้วนำไปเบิกเงินจากธนาคารโจทก์ กรณียังถือไม่ได้ว่าจำเลยที่ 2 ร่วมกับจำเลยที่ 1 ทำละเมิดต่อโจทก์ เพราะโจทก์ไม่มีพยานหลักฐานอื่นใดชี้ให้ศาลเห็นว่าจำเลยที่ 2 ได้รู้เห็นในการทุจริตของจำเลยที่ 1 ในการกรอกข้อความในการค้ำบัญชีกระแสรายวันของจำเลยที่ 2 หรือร่วมมือให้จำเลยที่ 1 กรอกข้อความสั่งจ่ายเงินลงในเช็คพิพาท

2404/2530 จำเลยเป็นข้าราชการกรมโจทก์และใช้รถยนต์ของโจทก์เป็นยานพาหนะเดินทางไปตรวจราชการต่างจังหวัด ระหว่างทางรถยนต์ถูกรถบรรทุกเฉี่ยวชน เกิดเหตุแล้วคนขับรถคันของจำเลยได้จอดตรวจตรวจความเสียหายและเก็บเศษกระจกรถทิ้ง ส่วนรถบรรทุกได้ขับหลบหนีไปด้วยความเร็วสูงและไปไกล จนถึงหากจำเลยจะสั่งให้ขับรถติดตามไปก็ไม่แน่ว่าจะพบรถบรรทุกคันดังกล่าวหรือไม่ ดังนี้ แม้คำสั่งของโจทก์จะระบุให้ผู้ใช้รถสอบสวนให้ได้ตัวผู้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายก็ตาม การที่จำเลยไม่ติดตามรถบรรทุกไปในเหตุการณ์เช่นนี้ ก็ไม่อาจฟังได้ว่าจำเลยเพิกเฉยไม่ปฏิบัติหน้าที่เพื่อหาตัวผู้กระทำความผิดมาใช้ค่าเสียหายถึงขนาดที่จะถือว่าจำเลยกระทำละเมิดต่อโจทก์

2508/2530 การกระทำอย่างเดียวกันอาจเป็นทั้งละเมิดและผิดสัญญาด้วยในขณะเดียวกันได้ โจทก์บรรยายฟ้องเป็นใจความโดยละเอียดแล้วว่า ในฐานะที่จำเลยเป็นลูกจ้างโจทก์ จำเลยมีหน้าที่ตามข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการทำงานประการใด กระทำหรืองดเว้นการกระทำประการใด ผลเสียหายอันเกิดแต่การนั้นเป็นประการใด เป็นคำฟ้องที่แสดงโดยแจ้งชัดซึ่งสภาพแห่งข้อหา ทั้งข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาพร้อมด้วยคำขอบังคับครบถ้วน ตามความต้องการแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 172 วรรคสองแล้ว ส่วนการกระทำของจำเลยเกิดแต่มูลหนี้อันใด จะปรับด้วยมูลหนี้สัญญาหรือมูลหนี้ละเมิดเป็น

ปัญหาข้อกฎหมาย สุดแต่ศาลจะวินิจฉัยไปตามข้อเท็จจริงที่ได้ความ การฟ้องด้วยมูลหนี้สองประการมาในคำฟ้องหาเป็นฟ้องเคลือบคลุมไม่

3015/2530 จำเลยที่ 2 เป็นพนักงานสอบสวนยึดรถยนต์ของโจทก์มาเก็บรักษาไว้เป็นของกลาง ย่อมมีหน้าที่เก็บรักษารถยนต์ดังกล่าวพร้อมอุปกรณ์ไว้ในที่ปลอดภัย ทั้งต้องใช้ความระมัดระวังตามสมควรมิให้รถยนต์ดังกล่าวและอุปกรณ์ต้องสูญหายหรือเสียหาย การที่จำเลยที่ 2 นำรถยนต์ดังกล่าวไปจอดไว้ริมถนนนอกเขตสถานีตำรวจและไม่จัดให้มีผู้ดูแลรักษา แม้จะมีระเบียบกรมตำรวจระบุให้ผู้บังคับกองหรือหัวหน้าสถานีตำรวจเป็นผู้เก็บรักษาของกลาง ก็เป็นระเบียบภายในกรมตำรวจ ทั้งไม่มีข้อความระบุให้บุคคลดังกล่าวรับผิดชอบในเรื่องนี้แต่เพียงผู้เดียว ดังนั้นเมื่ออุปกรณ์รถยนต์ดังกล่าวหายไปจึงเป็นเพราะความประมาทเลินเล่อของจำเลยที่ 2 จำเลยที่ 2 ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์

3052/2530 พ. ขับรถยนต์ด้วยความเร็ว 50-60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง แม้ไม่เกินอัตราตามที่กฎหมายกำหนด แต่ตรงที่เกิดเหตุมีทางแยกจะต้องขับรถให้ช้าลงกว่านี้อีก การที่ พ. ขับรถด้วยความเร็วดังกล่าวและขณะที่ขับรถมาใกล้จะถึงที่เกิดเหตุ ก็ได้เห็นรถที่จอดรออยู่ตรงเกาะกลางถนนแล้วก็น่าจะชะลอความเร็วของรถลงบ้าง หรือมีฉะนั้นเมื่อเห็นมีรถซึ่งรออยู่ตรงเกาะกลางถนนแล้วตัดหน้าไปคันหนึ่งแล้ว ก็ควรห้ามล้อให้รถชะลอความเร็วลงได้โดยไม่จำเป็นต้องหักรถหลบไปจนเป็นเกาะกลางถนน ดังนี้ถือได้ว่า พ. มีส่วนประมาทด้วย

3316/2530 การที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางจำเลยที่ 1 กำหนดเส้นทางรถโดยสารประจำทางขึ้นใหม่ และนายทะเบียนกลางจำเลยที่ 2 ออกใบอนุญาตประกอบการขนส่งในเส้นทางดังกล่าวให้แก่บริษัทขนส่ง จำกัด จำเลยที่ 3 เป็นการปฏิบัติงานไปตามอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ แม้จะทับเส้นทางรถโดยสารประจำทางเดิมที่โจทก์ได้รับอนุญาต เมื่อตามคำฟ้องไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 1 ที่ 2 กระทำการอื่นใดอีก ดังนี้ ถือไม่ได้ว่าการกระทำของจำเลยที่ 1 ที่ 2

เป็นการใช้สิทธิไม่สุจริต จึงใจให้เกิดความเสียหาย อันเป็นการละเมิดต่อโจทก์
3329/2530 จำเลยเป็นหัวหน้าแผนกคลัง แม้จำเลยได้ใช้ความ
ระมัดระวังจัดเวรยามเฝ้าดูแลบริเวณรอบนอกคลังพัสดุที่เก็บทรัพย์สิน
ของทางราชการตลอด 24 ชั่วโมงแล้ว แต่ทรัพย์สินที่หายได้เก็บรักษาไว้
ในตู้เหล็กในคลังพัสดุไม่ได้ใส่กุญแจ เพียงแต่ใช้กระดาษเขียนชื่อเจ้า
หน้าที่ปิดไว้เท่านั้น ทั้งทรัพย์สินที่หายก็มีขนาดเล็ก สามารถเอาแอบ
ซุกซ่อนไปกับตัวได้โดยสะดวก เมื่อปรากฏว่า คนร้ายที่ลักทรัพย์ดังกล่าว
ไปเป็นเจ้าหน้าที่ผู้อยู่ได้บังคับบัญชาของจำเลยเอง จึงถือได้ว่าจำเลย
ประมาทเลินเล่อแล้ว เพราะการที่จะป้องกันทรัพย์สินให้พ้นจากการลัก
ขโมยของคนภายในด้วยกันเองนั้น นอกจากจะต้องเก็บรักษาไว้ในสถานที่
อันเหมาะสมกับลักษณะของตัวทรัพย์สินแล้ว ยังจะต้องอยู่ในสภาพที่ยากต่อ
การที่บุคคลจะหยิบฉวยเอาไปได้โดยง่ายอีกด้วย

กรณีที่พัสดุของทางราชการได้จัดหามาโดยการซื้อขายพอเป็นพิธี
เพื่อมิให้ขัดต่อระเบียบของทางราชการ และราคาที่จัดซื้อมาก็ต่างกับ
ราคาที่แท้จริงมาก การจะให้ผู้ต้องรับผิดชอบใช้ราคาของทรัพย์สินนั้นต้อง
ถือตามความที่แท้จริง

3464/2530 ถนนที่เกิดเหตุเป็นทางตรง ขึ้นเนินประมาณ 20
องศา ผิวจราจรกว้าง 6 เมตร ไหล่ถนนกว้างประมาณ 2 เมตร รถยนต์
บรรทุกของจำเลยเสีย จำเลยจอดรออยู่บนผิวจราจรทั้งคันในเวลากลางวัน
เมื่อขึ้นเนินไปประมาณ 50 เมตร และคลุมผ้าใบไว้ โดยไม่ได้เปิดไฟท้าย
รถหรือแสดงสัญญาณใด ๆ เตือนให้ผู้ขับรถคันอื่นทราบเป็นเหตุให้รถ
โจทก์ซึ่งแล่นมาด้วยความเร็วประมาณ 50 กิโลเมตรต่อชั่วโมง แม้จะมี
แสงสว่างจากไฟหน้ารถ แต่ก็เห็นรถจำเลยเมื่อเข้าไปใกล้กันประมาณ 7-8
เมตรแล้ว คนขับรถโจทก์ขับรถหลบหลีกไม่ทัน จึงเป็นเหตุให้ชนท้ายรถจำเลย
ดังนี้เหตุเกิดเพราะจำเลยเป็นฝ่ายประมาทแต่ฝ่ายเดียว คนขับรถโจทก์มิ
ได้ประมาทด้วย

4129/2530 การที่จำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นผู้รับเหมาทำการก่อสร้าง

ทางได้ใช้ถังน้ำมันขนาด 200 ลิตร ปิดกั้นขวางถนนที่กำลังก่อสร้าง โดย
ไม่ติดตั้งอุปกรณ์ส่องสว่างเพื่อให้ผู้ที่ขับขี่ยานพาหนะในเวลากลางคืนมี
โอกาสเห็นได้ในระยะอันสมควร เป็นเหตุให้โจทก์ไม่สามารถจะหยุดรถได้
ทัน ทำให้ต้องหักรถหลบพุ่งขึ้นไปบนเกาะกลางถนน ถือได้ว่าจำเลยที่ 2
ประมาทเลินเล่อทำให้ทรัพย์สินของบุคคลอื่นเสียหาย จึงต้องรับผิดชอบใช้
ค่าเสียหายให้แก่โจทก์ฐานละเมิด ส่วนกรมทางหลวงจำเลยที่ 1 มีหน้าที่
รับผิดชอบในการซ่อมแซมก่อสร้าง บำรุงรักษาถนนที่เกิดเหตุย่อมมี
หน้าที่ควบคุมและจัดให้มีเครื่องหมายหรือป้าย และสัญญาณจราจรใน
บริเวณก่อสร้าง และปรับปรุงถนนที่เกิดเหตุ แม้จะได้กำหนดให้จำเลยที่ 2
ซึ่งเป็นผู้รับเหมาก่อสร้างดำเนินการก่อสร้างปรับปรุงถนนให้ทำ และปิด
ป้ายจราจร เครื่องหมายกันเพื่อความปลอดภัยแก่การจราจรแล้วก็ตาม
จำเลยที่ 1 ก็ต้องคอยควบคุมดูแลให้ผู้รับเหมาก่อสร้างติดตั้งเครื่องหมาย
และสัญญาณจราจรขึ้นให้ถูกต้อง เมื่อปรากฏว่าจำเลยที่ 2 มิได้ติดตั้งให้
ถูกต้องเป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย จำเลยที่ 1 ย่อมต้องรับผิดชอบต่อโจทก์
ร่วมกับจำเลยที่ 2 ด้วย

4200/2530 โจทก์ซึ่งเป็นสมาชิกสหกรณ์นัดหมายให้มีการ
ประชุมใหญ่วิสามัญ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการใหม่แทนคณะเดิม
ซึ่งโจทก์มีอำนาจกระทำได้ตามข้อบังคับ มิใช่เป็นการแสดงตนเป็น
ปฏิปักษ์ต่อสหกรณ์ หรือกระทำการอันเป็นเหตุให้เห็นว่าไม่ซื่อตรง หรือ
ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงหรือประโยชน์ของสหกรณ์ การที่จำเลยกับพวก
ยกเหตุดังกล่าวเป็นข้ออ้างให้โจทก์ออกจากสมาชิก จึงเป็นการละเมิดต่อ
สิทธิของโจทก์

4293/2530 จำเลยที่ 2 และจำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นศึกษาธิการ
จังหวัดและผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดตามลำดับ ได้ลงชื่อในใบถอนเงิน
ฝากของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่ฝากประจำไว้กับธนาคารจำเลยที่ 4
เพื่อโอนเข้าบัญชีกระแสรายวันของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ซึ่งมีอยู่
แล้วที่ธนาคารจำเลยที่ 1 ให้ผู้รับฝากเงินถอนเงินจากบัญชี

ศึกษาธิการโจทก์ที่ 1 ว่าด้วยการจัดการกองทุนสงเคราะห์ โดยจำเลยที่ 2 ที่ 3 มอบฉันทะให้จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นข้าราชการครูช่วยปฏิบัติงาน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นผู้รับเงินแทน แต่ใบถอนเงินดังกล่าวมิได้ระบุว่าเป็นการถอนเงินเพื่อโอนไปฝากในบัญชีกระแสรายวัน จึงเป็นใบถอนเงินเพื่อรับเงินสดไปจากธนาคาร แม้จำเลยที่ 2 จะได้ทำหนังสือแจ้งธนาคารจำเลยที่ 4 ขอลถอนเงินกองทุนสงเคราะห์ฯ ในบัญชีเงินฝากประจำ โอนเข้าบัญชีกระแสรายวันมอบให้จำเลยที่ 1 ไปก็ตาม แต่จำเลยที่ 1 มิได้ยื่นหนังสือดังกล่าวต่อธนาคาร เมื่อจำเลยที่ 1 ได้รับเงินแล้วก็หลบหนีไป การกระทำของจำเลยทั้งสองเป็นความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เพราะเป็นช่องทางให้จำเลยที่ 1 ทุจริตเอาเงินที่ถอนไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัวได้โดยง่าย เนื่องจากธนาคารจำเลยที่ 4 ต้องจ่ายเงินสดให้จำเลยที่ 1 นอกจากนี้การมอบฉันทะให้จำเลยที่ 1 ไปถอนเงินเป็นจำนวนมากถึงหกแสนบาทเศษ จำเลยที่ 2 ที่ 3 กลับมอบฉันทะให้จำเลยที่ 1 เป็นผู้รับเงินแต่ผู้เดียว จึงเป็นความประมาทเลินเล่อยิ่งขึ้น แม้ตามระเบียบจำเลยที่ 2 ที่ 3 มีหน้าที่ไปถอนเงินด้วยตนเอง เพราะมีอำนาจหน้าที่ลงนามเป็นผู้ถอนเงิน จำเลยที่ 2 ที่ 3 ก็อาจมอบฉันทะให้ผู้อื่นทำการแทนได้ แต่จะต้องควบคุมดูแล และใช้วิธีการที่รัดกุม รอบคอบ เพื่อป้องกันมิให้เกิดการทุจริตขึ้นได้ เมื่อจำเลยที่ 2 ที่ 3 กระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เปิดช่องให้จำเลยที่ 1 ถอนเงิน แล้วเอาเงินสดหลบหนีไปโดยทุจริต จำเลยที่ 2 ที่ 3 จึงกระทำละเมิดต่อโจทก์ ทำให้โจทก์เสียหายต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ด้วย

สำหรับธนาคารจำเลยที่ 4 กับจำเลยที่ 5 ซึ่งเป็นผู้จัดการประจำสำนักงานสาขาของจำเลยที่ 4 และจำเลยที่ 6 สมุห์บัญชีนั้นปรากฏว่าจำเลยที่ 1 ได้นำใบถอนเงินซึ่งจำเลยที่ 2 ที่ 3 มอบฉันทะโดยถูกต้องแล้วมายื่นต่อธนาคารเพื่อขอรับเงินสด โดยมีได้ยื่นหนังสือของจำเลยที่ 2 ที่ให้นำเงินเข้าบัญชีกระแสรายวัน การที่จำเลยที่ 4 โดยจำเลยที่ 6 จ่ายเงินสดให้จำเลยที่ 1 ไป จึงเป็นการกระทำตามหน้าที่ มิได้ประมาทเลินเล่อ

5774/2530 การที่จำเลยเข้าไปขุดลอกสระน้ำซึ่งอยู่ในเขต โฉนดที่ดินของโจทก์โดยเข้าใจว่าเป็นที่สาธารณประโยชน์ แม้จะไม่มี ความ ผิดทางอาญา เนื่องจากขาดเจตนา แต่ขณะเกิดเหตุโจทก์ครอบครองทำ ประโยชน์อยู่ ทั้งโจทก์ก็ได้ห้ามปรามและยังได้แจ้งให้เจ้าพนักงานตำรวจมา ห้ามปรามแล้ว จำเลยก็ยังมิยอมหยุดกระทำการสูบน้ำและขุดดินในสระน้ำ ทำให้ทรัพย์สินของโจทก์ได้รับความเสียหาย ถือว่าเป็นการกระทำละเมิด ต่อโจทก์

จำเลยที่ 7 เป็นลูกจ้างของกรมชลประทาน ได้ร่วมกระทำการ กับจำเลยอื่นตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา โดยเข้าใจว่าเป็นการช่วยเหลือ วัตถุประสงค์ได้กระทำตามคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมาย แม้การกระทำของ จำเลยที่ 7 ทำให้โจทก์เสียหาย จำเลยที่ 7 ก็ได้รับนิรโทษกรรมตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 449 วรรคแรก จำเลยที่ 7 ไม่ ต้องร่วมรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้โจทก์

มาตรา 425 ละเมิด ทาง การที่จ้าง

380/2530 การที่จำเลยที่ 1 ลูกจ้างกระทำในทาง การที่จ้างของ จำเลยที่ 2 ที่ 3 ขั้รณยนต์โดยประมาทชนรถโจทก์ที่ 2 เสียหายแล้วได้ ทำสัญญาประนีประนอมยอมความ ยอมรับผิดชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ที่ 2 ย่อมทำให้สิทธิเรียกร้องในมูลละเมิดระงับไป และทำให้ได้สิทธิตามที่ แสดงไว้ในสัญญาประนีประนอมยอมความนั้น โจทก์ที่ 2 จึงไม่มีอำนาจ ฟ้องให้จำเลยที่ 1 รับผิดชอบโดยอาศัยมูลละเมิดและทำให้ความรับผิดของ จำเลยที่ 2 ที่ 3 ที่จะต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ในฐานะนายจ้าง ระงับไปด้วย

400/2530 จำเลยที่ 2 ชั้รณยนต์คันเกิดเหตุจากจำเลยที่ 3 โดยมีเงื่อนไขว่ากรรมสิทธิ์ยังไม่โอน จำเลยที่ 3 เอาประกันภัยรถยนต์คัน นี้ไว้กับจำเลยที่ 4 กรมธรรม์ประกันภัยมีข้อความว่า “บริษัทจะถือบุคคล ใดซึ่งขับชั้รณยนต์โดยได้รับความยินยอมจากผู้เอาประกันภัยเสมือนหนึ่ง

เป็นผู้เอาประกันภัยเอง...” ดังนั้นการที่จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นลูกจ้างของจำเลยที่ 2 ขับรถยนต์คันดังกล่าวไปทำละเมิดต่อโจทก์ ต้องถือว่าจำเลยที่ 1 ขับรถโดยได้รับความยินยอมจากจำเลยที่ 3 ผู้เอาประกันภัยและมีฐานะเป็นเสมือนผู้เอาประกันภัยเอง จำเลยที่ 4 จึงต้องรับผิดชอบในฐานะผู้รับประกันภัย ส่วนจำเลยที่ 2 ต้องรับผิดชอบในฐานะนายจ้าง สำหรับจำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นเจ้าของรถและผู้เอาประกันภัยนั้น ไม่ได้ความว่าเป็นผู้ครอบครองด้วย จึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์

3500/2530 ขณะที่จำเลยที่ 1 ขับรถยนต์ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจำเลยที่ 2 โดยประมาทชนรถจักรยานยนต์ที่บุตรโจทก์ขับซึ่งเป็นเหตุให้บุตรโจทก์และผู้นั่งซ้อนท้ายถึงแก่ความตายนั้น จำเลยที่ 1 ปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานขับรถของจำเลยที่ 2 และได้รับคำสั่งจากจำเลยที่ 2 ให้นำรถยนต์คันเกิดเหตุไปปฏิบัติงานที่การไฟฟ้าจังหวัดอ่างทอง ก่อนเกิดเหตุ 1 วัน จำเลยที่ 1 ให้นำรถยนต์คันดังกล่าวไปช่วยยกเสาไฟฟ้าที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยจำเลยที่ 2 มิได้สั่ง แม้ว่าจำเลยที่ 1 จะมิได้รับคำสั่งจากจำเลยที่ 2 แต่งานดังกล่าวก็เป็นงานของจำเลยที่ 2 โดยตรง ประกอบกับจำเลยที่ 2 มอบให้จำเลยที่ 1 นำรถยนต์ที่ใช้ประจำอยู่ในกรุงเทพมหานครไปใช้ต่างจังหวัด เป็นการมอบให้จำเลยที่ 1 มีหน้าที่ควบคุมดูแลรถยนต์นั้นจนกว่าจะนำกลับมาส่งมอบยังสถานที่เดิม การที่จำเลยที่ 1 ขับรถยนต์คันดังกล่าวในคืนเกิดเหตุจึงเป็นการกระทำในทางการที่จ้างของจำเลยที่ 2 จำเลยที่ 2 ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ด้วย

3503-3507/2530 จำเลยที่ 1 นำรถยนต์โดยสารไปเข้าร่วมวิ่งกับบริษัทจำเลยที่ 3 ในเส้นทางเดินรถของจำเลยที่ 3 ภายในรถยนต์โดยสารมีประกาศของบริษัทจำเลยที่ 3 ติดอยู่และตัวโดยสารก็เป็นตัวของบริษัทจำเลยที่ 3 ถือได้ว่าคนขับรถโดยสารคันดังกล่าวเป็นลูกจ้างของจำเลยที่ 1 ที่ 3 เมื่อลูกจ้างขับรถโดยสารโดยประมาทชนรถยนต์ของโจทก์ได้รับความเสียหายมีผู้บาดเจ็บและตาย อันเป็นการกระทำละเมิดในทางการที่จ้าง จำเลยที่ 1 ที่ 3 ต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อโจทก์

5608/2530 จำเลยที่ 1 ขับรถบรรทุกซึ่งเป็นรถกระบะบรรทุกไม้ประจำทาง บรรทุกไม้แปรรูปอันเป็นการขนส่งของจำเลยที่ 3 ผู้เช่าซื้อรถ จึงเชื่อได้ว่าจำเลยที่ 1 เป็นลูกจ้างขับรถไปในทางการที่จ้างของจำเลยที่ 3 จำเลยที่ 4 เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์รถดังกล่าวและจำเลยที่ 2 เป็นผู้ประกอบการขนส่ง อันเป็นการร่วมกิจการกับจำเลยที่ 3 ถือได้ว่าจำเลยที่ 4 และจำเลยที่ 2 เป็นนายจ้างของจำเลยที่ 1 ต้องรับผิดชอบร่วมกับจำเลยที่ 3 ด้วย

มาตรา 427 ละเมิด ตัวแทน

243/2530 จำเลยที่ 3 ยอมให้รถยนต์แท็กซี่คันเกิดเหตุออกแล่นรับคนโดยสารในนามของบริษัทจำเลยที่ 3 โดยเปิดเผยและจำเลยที่ 3 ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากการอนุญาตให้ใช้ตราบริษัทจำเลยที่ 3 ติดอยู่ที่ข้างรถ บุคคลทั่วไปย่อมเข้าใจว่า จำเลยที่ 3 เป็นผู้ประกอบการเดินรถยนต์รับจ้างโดยสารในกิจการของจำเลยที่ 3 เอง ดังนี้ได้ชื่อว่าจำเลยที่ 3 เชิดจำเลยที่ 1 ผู้ขับแท็กซี่คันเกิดเหตุเป็นตัวแทน จึงต้องรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก ผู้สุจริตเสมือนจำเลยที่ 1 เป็นตัวแทนของตน

มาตรา 437 ละเมิด ความรับผิดชอบของผู้ครอบครอง

400/2530 จำเลยที่ 2 ชี้อรถยนต์คันเกิดเหตุจากจำเลยที่ 3 โดยมีเงื่อนไขว่ากรรมสิทธิ์ยังไม่โอน จำเลยที่ 3 เอาประกันภัยรถยนต์คันนี้ไว้กับจำเลยที่ 4 กรมธรรม์ประกันภัยมีข้อความว่า “บริษัทจะถือบุคคลใดซึ่งขับชีรถยนต์โดยได้รับความยินยอมจากผู้เอาประกันภัยเสมือนหนึ่งเป็นผู้เอาประกันภัยเอง...” ดังนี้การที่จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นลูกจ้างของจำเลยที่ 2 ขับรถยนต์คันดังกล่าวไปทำละเมิดต่อโจทก์ ต้องถือว่าจำเลยที่ 1 ขับรถโดยได้รับความยินยอมจากจำเลยที่ 3 ผู้เอาประกันภัยและมีฐานะเป็นเสมือนผู้เอาประกันภัยเอง จำเลยที่ 4 จึงต้องรับผิดชอบในฐานะผู้รับประกันภัย ส่วนจำเลยที่ 2 ต้องรับผิดชอบในฐานะนายจ้าง สำหรับจำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นเจ้าของรถและผู้เอาประกันภัยนั้น ไม่ได้ความว่าเป็นผู้

ครอบครองด้วย จึงไม่ต้องรับผิดชอบโจทก์

1637/2530 ในคดีละเมิดเนื่องจากเหตุเกิดเพลิงไหม้ด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่อของจำเลยหรือลูกจ้าง เมื่อโจทก์มิได้กล่าวอ้างหรือตั้งประเด็นเกี่ยวกับความรับผิดชอบตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 437 วรรคสอง ทั้งข้อเท็จจริงในทางพิเคราะห์ก็ไม่ได้ความว่าเครื่องอบกระป๋องในโรงงานของจำเลยเป็นทรัพย์สินที่อาจจะเกิดอันตรายได้โดยสภาพ หรือโดยความมุ่งหมายที่จะใช้ หรือโดยอาการกลไกของทรัพย์สิน คดีจึงไม่มีประเด็นที่จะวินิจฉัยว่าจำเลยเป็นผู้ครอบครองเครื่องอบ และน้ำยาฆ่าแมลงที่บรรจุอยู่ในกระป๋องที่ต้องอบในเครื่องอบนั้น เป็นทรัพย์สินที่มีอันตรายโดยสภาพหรือโดยการใช้ตามมาตรา 437 วรรคสองและเหตุที่เกิดขึ้นไม่ใช่เหตุสุดวิสัยซึ่งจำเลยต้องรับผิดชอบหรือไม่

มาตรา 438 ค่าสินไหมทดแทน

244/2530 โจทก์ที่ 1 ได้รับอันตรายสาหัสมาก หากไม่ได้รับการรักษาที่อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตได้ เมื่อโรงพยาบาลที่ต่างจังหวัดมีเครื่องมือไม่พอที่จะรักษาได้ ต้องส่งตัวไปรักษาที่กรุงเทพมหานคร จึงไม่ใช้เป็นการรักษาที่พุ่มเพียงพอ จำเลยต้องรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลโจทก์ที่ 1 และค่าใช้จ่ายในการที่โจทก์ที่ 2 ไปดูแลโจทก์ที่ 1

368/2530 โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยทั้งสองขุดคูในทางการระบายน้ำ ทำให้รถยนต์สองแถวไม่สามารถแล่นออกมาได้ ต้องจอดทิ้งไว้ในที่ของโจทก์ทำให้เสียหายและขาดรายได้ ผลผลิตทางเกษตรที่โจทก์ทำได้ไม่สามารถนำออกมาขายได้ ค่าขาดรายได้ ตามปกติรถยนต์สองแถวใช้วิ่งรับจ้างส่งคนโดยสารและบรรทุกผลผลิตทางการเกษตร มีรายได้เฉลี่ยวันละ 1,000 บาท แต่โจทก์ขอกิดเพียงวันละ 500 บาท ดังนี้ พอเข้าใจแล้วว่าโจทก์ใช้รถยนต์คันดังกล่าวใช้ประโยชน์หารายได้ การกระทำละเมิดของจำเลยทั้งสองทำให้โจทก์ขาดรายได้ โจทก์มีสิทธิเรียกค่าขาดรายได้จากการใช้รถ

ส่วนค่าเสียหายของรถยนต์ โจทก์มีได้อ้างว่า โจทก์เป็นเจ้าของรถหรือได้รถมาอย่างไร ทั้งไม่ปรากฏว่าโจทก์จะต้องรับผิดชอบในค่าเสียหายของรถต่อเจ้าของรถ โจทก์จึงไม่มีสิทธิฟ้องเรียกค่าเสียหายของรถยนต์จากจำเลย

3052/2530 พ. ขับรถยนต์ด้วยความเร็ว 50-60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง แม้ไม่เกินอัตราตามที่กฎหมายกำหนด แต่ตรงที่เกิดเหตุมีทางแยกจะต้องขับรถให้ช้าลงกว่านี้อีก การที่ พ. ขับรถด้วยความเร็วดังกล่าว และขณะที่ขับรถมาใกล้จะถึงที่เกิดเหตุ ก็ได้เห็นรถที่จอดรออยู่ตรงเกาะกลางถนนแล้ว ก็น่าจะชะลอความเร็วของรถลงบ้าง หรือมีฉะนั้นเมื่อเห็นมีรถซึ่งจอดอยู่ตรงเกาะกลางถนนแล่นตัดหน้าไปคันหนึ่งแล้ว ก็ควรห้ามล้อให้รถชะลอความเร็วลงได้ โดยไม่จำเป็นต้องหักรถหลบไปจนป็นเกาะกลางถนน ดังนี้ถือได้ว่า พ. มีส่วนประมาทด้วย

4310-4311/2530 จำเลยที่ 1 ขับรถยนต์โดยประมาททับขาโจทก์ที่ 3 แพทย์โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าตรวจแล้วมีความเห็นว่าต้องตัดขาทั้งสองข้าง โจทก์ที่ 3 ไม่ยอมให้ตัด ได้ออกจากโรงพยาบาลไปรักษาหมอกระดูกทางไสยศาสตร์อยู่ประมาณ 1 เดือนไม่หาย จึงไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลยาสูบ แพทย์ได้ตัดขาโจทก์ที่ 3 ทั้งสองข้าง การที่โจทก์ที่ 3 ไม่ยอมตัดขาทั้งสองข้างแล้วไปรักษากับหมอกระดูกทางไสยศาสตร์นั้น เป็นเรื่องความเชื่อของโจทก์ที่ 3 ที่จะเลือกรักษาเช่นนั้นได้ เมื่อรักษากับหมอกระดูกทางไสยศาสตร์ไม่หาย จึงไปรักษาที่โรงพยาบาลยาสูบโดยแพทย์ตัดขาทั้งสองข้าง ย่อมเป็นผลจากการทำละเมิดโดยตรงของจำเลยที่ 1 มิใช่เหตุแทรกซ้อน จำเลยต้องชดเชยค่ารักษาที่โจทก์ที่ 3 ใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลกับหมอกระดูกทางไสยศาสตร์ รวมทั้งค่ารักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลทั้งสอง และค่าใช้จ่ายที่มารดาโจทก์ที่ 3 ไปดูแลโจทก์ที่ 3 ขณะรักษาตัวอยู่ในที่ต่าง ๆ และพาโจทก์ที่ 3 ไปยังสถานพยาบาลต่าง ๆ และพากลับบ้านด้วย

4391/2530 ค่าเสียหายในเรื่องละเมิดนั้นแม้โจทก์นำสืบถึง

จำนวนแน่นอนไม่ได้ ศาลก็อาจกำหนดให้ตามสมควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด

มาตรา 440 ละเมิด ไร่ราคา

3329/2530 จำเลยเป็นหัวหน้าแผนกคลัง แม้จำเลยได้ใช้ความระมัดระวังจัดเวรยามเฝ้าดูแลบริเวณรอบนอกคลังพัสดุที่เก็บทรัพย์สินของทางราชการตลอด 24 ชั่วโมงแล้ว แต่ทรัพย์สินที่หายได้เก็บรักษาไว้ในตู้เหล็กในคลังพัสดุไม่ได้ใส่กุญแจ เพียงแต่ใช้กระดาษเขียนชื่อเจ้าหน้าที่ปิดไว้เท่านั้น ทั้งทรัพย์สินที่หายก็มีขนาดเล็ก สามารถเอาแอบซุกซ่อนไปกับตัวได้โดยสะดวก เมื่อปรากฏว่าคนร้ายที่ลักทรัพย์ดังกล่าวไปเป็นเจ้าหน้าที่ผู้อยู่ได้บังคับบัญชาของจำเลยเอง จึงถือได้ว่าจำเลยประมาทเลินเล่อแล้ว เพราะการที่จะป้องกันทรัพย์สินให้พ้นจากการลักขโมยของคนภายในด้วยกันเองนั้น นอกจากจะต้องเก็บรักษาไว้ในสถานที่อันเหมาะสมกับลักษณะของตัวทรัพย์แล้ว ยังจะต้องอยู่ในสภาพที่ยากต่อการที่บุคคลจะหยิบฉวยเอาไปได้โดยง่ายอีกด้วย

กรณีที่พัสดุของทางราชการได้จัดหามาโดยการซื้อขายพอเป็นพิธีเพื่อมิให้ขัดต่อระเบียบของทางราชการและราคาที่จัดซื้อมาก็ต่างกับราคาที่แท้จริงมาก การจะให้ผู้ต้องรับผิดชอบใช้ราคาของทรัพย์สินนั้น ต้องถือตามราคาที่แท้จริง

มาตรา 442 ละเมิด ผู้เสียหายมีส่วนผิด

4129/2530 ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าโจทก์ขับรถด้วยความเร็วมิได้ใช้ความระมัดระวัง โจทก์จึงได้ชื่อว่ามีส่วนในความประมาทที่ก่อให้เกิดความเสียหายด้วย แต่จำเลยทั้งสองมีส่วนในความประมาทมากกว่า จึงให้จำเลยทั้งสองรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย สองในสามส่วนของค่าเสียหายทั้งหมด

4310-4311/2530 จำเลยที่ 1 ขับรถยนต์โดยประมาททับขาโจทก์ที่ 3 แพทย์โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าตรวจแล้วมีความเห็นว่าจะต้อง

ตัดขาทั้งสองข้าง โจทก์ที่ 3 ไม่ยอมให้ตัด ได้ออกจากโรงพยาบาลไปรักษาหมอกระดูกทางไสยศาสตร์อยู่ประมาณ 1 เดือนไม่หาย จึงไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลยาสูบ แพทย์ได้ตัดขาโจทก์ที่ 3 ทั้งสองข้าง การที่โจทก์ที่ 3 ไม่ยอมตัดขาทั้งสองข้าง แล้วไปรักษากับหมอกระดูกทางไสยศาสตร์นั้น เป็นเรื่องความเชื่อของโจทก์ที่ 3 ที่จะเลือกรักษาเช่นนั้นได้ เมื่อรักษากับหมอกระดูกทางไสยศาสตร์ไม่หาย จึงไปรักษาที่โรงพยาบาลยาสูบโดยแพทย์ตัดขาทั้งสองข้าง ย่อมเป็นผลจากการทำละเมิดโดยตรงของจำเลยที่ 1 มิใช่เหตุแทรกซ้อน จำเลยต้องชดใช้ค่ารักษาที่โจทก์ที่ 3 ใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลกับหมอกระดูกทางไสยศาสตร์ รวมทั้งค่ารักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลทั้งสอง และค่าใช้จ่ายที่มารดาโจทก์ที่ 3 ไปดูแลโจทก์ที่ 3 ขณะรักษาตัวอยู่ในที่ต่าง ๆ และพาโจทก์ที่ 3 ไปยังสถานพยาบาลต่าง ๆ และพากลับบ้านด้วย

มาตรา 443 ละเมิดค่าปลงศพ

4310-4311/2530 จำเลยที่ 1 ขับรถยนต์โดยประมาททับขาโจทก์ที่ 3 แพทย์โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าตรวจแล้วมีความเห็นว่าจะต้องตัดขาทั้งสองข้าง โจทก์ที่ 3 ไม่ยอมให้ตัด ได้ออกจากโรงพยาบาลไปรักษาหมอกระดูกทางไสยศาสตร์อยู่ประมาณ 1 เดือนไม่หาย จึงไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลยาสูบ แพทย์ได้ตัดขาโจทก์ที่ 3 ทั้งสองข้าง การที่โจทก์ที่ 3 ไม่ยอมตัดขาทั้งสองข้าง แล้วไปรักษากับหมอกระดูกทางไสยศาสตร์นั้น เป็นเรื่องความเชื่อของโจทก์ที่ 3 ที่จะเลือกรักษาเช่นนั้นได้ เมื่อรักษากับหมอกระดูกทางไสยศาสตร์ไม่หาย จึงไปรักษาที่โรงพยาบาลยาสูบโดยแพทย์ตัดขาทั้งสองข้าง ย่อมเป็นผลจากการทำละเมิดโดยตรงของจำเลยที่ 1 มิใช่เหตุแทรกซ้อน จำเลยต้องชดใช้ค่ารักษาที่โจทก์ที่ 3 ใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลกับหมอกระดูกทางไสยศาสตร์ รวมทั้งค่ารักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลทั้งสอง และค่าใช้จ่ายที่มารดาโจทก์ที่ 3 ไปดูแลโจทก์ที่ 3 ขณะรักษาตัวอยู่ในที่ต่าง ๆ และพาโจทก์ที่ 3 ไปยังสถาน

พยาบาลต่าง ๆ และพากลับบ้านด้วย

5608/2530 คำรักษาพยาบาลอันเป็นค่าเสียหายฐานละเมิดนั้น แม้ทางราชการจะจ่ายแทนโจทก์ไปแล้วก็ตาม แต่ไม่เกี่ยวกับความรับผิดชอบของจำเลย โจทก์จึงยังมีสิทธิเรียกร้องเอาจากจำเลยผู้ต้องรับผิดชอบ ละเมิดได้ และปัญหาว่าโจทก์เสียหายเพราะการกระทำละเมิดเพียงใด แม้ศาลอุทธรณ์ยังไม่ได้วินิจฉัย เมื่อโจทก์จำเลยต่างนำสืบประเด็นข้อนี้ไว้แล้วก็ไม่จำเป็นต้องย้อนสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาอีก

มาตรา 444 ละเมิด ความเสียหายแก่ร่างกาย

244/2530 โจทก์ที่ 1 ได้รับอันตรายสาหัสมาก หากไม่ได้รับการรักษาที่ดีอาจเป็นอันตรายต่อชีวิตได้ เมื่อโรงพยาบาลที่ต่างจังหวัดมีเครื่องมือไม่พอที่จะรักษาได้ ต้องส่งตัวไปรักษาที่กรุงเทพมหานคร จึงไม่ใช่เป็นการรักษาที่พุ่มเพื่อย จำเลยต้องรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลโจทก์ที่ 1 และค่าใช้จ่ายในการที่โจทก์ที่ 2 ไปดูแลโจทก์ที่ 1

มาตรา 448 ละเมิด อายุความ

155/2530 การสอบสวนทางวินัยเพราะเหตุบกพร่องต่อหน้าที่ราชการ เป็นคนละกรณีกับการสอบสวนหาตัวผู้รับผิดชอบทางแพ่ง เพราะการบกพร่องต่อหน้าที่ราชการอาจไม่ถึงขนาดที่จะต้องรับผิดชอบในทางแพ่ง รองผู้บัญชาการทหารอากาศทำการแทนผู้บัญชาการทหารอากาศได้ทราบเรื่องและผู้บังคับบัญชาของจำเลยที่ 2 มีคำสั่งลงทัณฑ์จำเลยที่ 2 เหตุบกพร่องต่อหน้าที่ราชการทำให้เกิดทุจริตในเรื่องการเงิน ดังนี้ยังถือไม่ได้ว่าโจทก์รู้ตัวผู้จะพึงใช้คำสั่งใหม่ทดแทนในวันที่โจทก์ทราบถึงกรณีที่จำเลยที่ 2 ถูกลงทัณฑ์ทางวินัย เมื่อโจทก์ได้ทราบตัวผู้รับผิดชอบทางแพ่งนับถึงวันฟ้องยังไม่เกินหนึ่งปี คดีโจทก์ไม่ขาดอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 448

242/2530 อาคารของจำเลยมีพื้นที่ทั้งหมดของห้องที่มีชั้นลอย

48 ตารางเมตร มีชั้นลอยพื้นที่ 16 ตารางเมตรอยู่แล้ว จำเลยก่อสร้างเพิ่มเติมชั้นลอยอีกเท่าหนึ่ง รวมเป็นเนื้อที่ 32 ตารางเมตร จึงเกินร้อยละสี่สิบของพื้นที่ทั้งหมดของห้องนั้น ตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. 2522 ข้อ 35

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 4 แห่ง พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 มีอำนาจฟ้องจำเลยให้รื้อถอนอาคารที่ดัดแปลงต่อเติมฝ่าฝืนต่อข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครได้

การที่จำเลยฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่สั่งให้รื้อถอนอาคารภายในระยะเวลาที่กำหนด มิใช่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ใด จำเลยจึงจะอ้างอายุความ 1 ปี ในเรื่องละเมิดมาใช้ในกรณีเจ้าพนักงานท้องถิ่นฟ้องให้จำเลยรื้อถอนอาคารหาได้ไม่

401/2530 โจทก์เพียงแต่มอบหมายให้การไฟฟ้านครหลวงดำเนินการเก็บรักษา ซ่อมแซม แข็งความ กล่าวโทษ แจ้งราคาค่าเสียหายของทรัพย์สิน และรับชำระหนี้ที่ผู้ละเมิดยอมชดเชยให้ในชั้นแจ้งความที่สถานีตำรวจ ส่วนการติดตามทวงถามเรียกชดเชยค่าเสียหายจากผู้ละเมิด ซึ่งไม่ยอมชดเชย โจทก์จะเป็นผู้ดำเนินการเองโดยขอให้การไฟฟ้านครหลวงแจ้งเหตุที่เกิดขึ้น พร้อมกับรวบรวมหลักฐานส่งไปให้โจทก์ ดังนั้นยังถือไม่ได้ว่า โจทก์มอบอำนาจให้การไฟฟ้านครหลวงเป็นตัวแทนโจทก์ในการติดตามทวงถามเรียกชดเชยให้ผู้ทำละเมิดชดเชยค่าเสียหายแก่โจทก์ เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าเหตุละเมิดเกิดขึ้นเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2524 ครั้นวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2525 การไฟฟ้านครหลวงแจ้งเรื่องการละเมิดและผู้ทำละเมิดให้โจทก์ทราบ โจทก์ฟ้องคดีเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2525 คดีจึงไม่ขาดอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 448

444/2530 โจทก์บรรยายฟ้องว่า โจทก์มอบเช็คพิพาทชำระหนี้ค่าจ้างตามสัญญาให้แก่จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นตัวแทนของจำเลยที่ 3 แต่จำเลยที่ 1 ไม่มอบเช็คแก่จำเลยที่ 3 จำเลยที่ 3 โดยจำเลยที่ 2 ขอให้โจทก์ชำระเงินค่าจ้างตามสัญญาให้แก่จำเลยที่ 3 อีก และขอให้โจทก์อายัดเช็ค

โดยจำเลยที่ 2 ที่ 3 สัญญาว่าจะนำเช็กพิพาทมาคืนให้แก่โจทก์ แต่จำเลยที่ 2 ที่ 3 ก็มีได้นำมาคืน จนโจทก์ทั้งสามถูกฟ้องและต้องจ่ายเงินแก่ผู้ทรงเช็ก ดังนั้นเป็นคำฟ้องที่แสดงให้เห็นว่า จำเลยที่ 2 ที่ 3 ผิดสัญญาไม่คืนเช็กให้ตามข้อตกลง เป็นเหตุให้โจทก์เสียหาย เป็นคำฟ้องเรียกค่าเสียหายจากจำเลยที่ 2 ที่ 3 ฐานผิดสัญญา ซึ่งกฎหมายมิได้บัญญัติอายุความไว้เป็นอย่างอื่น จึงต้องใช้อายุความ 10 ปี แม้คำฟ้องจะได้บรรยายเกี่ยวกับตัวการตัวแทน หรือระบุว่าจำเลยทั้งสามจงใจกระทำต่อโจทก์โดยผิดกฎหมาย ก็ถือไม่ได้ว่าเป็นเรื่องละเมิด หรือลาภมิควรได้

503/2530 การฟ้องคดีให้ผู้ต่อเติมอาคารโดยไม่ได้รับอนุญาต รื้อถอนอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 นั้นมิใช่เรื่องจำเลยกระทำละเมิดต่อโจทก์ และกฎหมายมิได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้ จึงต้องใช้อายุความ 10 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 164 มิใช่อายุความตาม มาตรา 448

718/2530 โจทก์มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อหาตัวผู้รับผิดชอบในทางแพ่งเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2527 จะถือว่าโจทก์ได้รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแล้วในวันดังกล่าวหาได้ไม่ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้เสนอผลการสอบสวนให้ผู้อำนวยการองค์การโจทก์ทราบ เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2528 โจทก์ฟ้องคดีเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2529 ยังไม่เกิน 1 ปี คดีจึงไม่ขาดอายุความ

1223/2530 อายุความตามที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 448 บัญญัติไว้หมายถึงการฟ้องร้องเอาค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิดเท่านั้น กรณีที่โจทก์ฟ้องขอให้ศาลพิพากษาว่าโจทก์เป็นบุคคลมิสัญชาติไทยและให้จำเลยเพิ่มชื่อโจทก์ลงในทะเบียนบ้านของโจทก์เป็นการฟ้องขอให้ระงับการกระทำละเมิดที่ยังมีอยู่ มิใช่เป็นการเรียกเอาค่าเสียหาย แม้โจทก์ไม่ฟ้องภายในกำหนด 1 ปีก็ตาม คดีโจทก์ก็ไม่ขาดอายุความ

1763/2530 โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยเป็นลูกจ้างประจำของ

โจทก์ มีหน้าที่ขับรถยนต์โดยสารประจำทางตามสัญญาจ้างแรงงาน จำเลย ฝ่าฝืนคำสั่งเกี่ยวกับการทำงานตามหน้าที่ เป็นเหตุให้รถของโจทก์ได้รับความเสียหาย เป็นคำฟ้องที่กล่าวหาว่าจำเลยกระทำผิดหน้าที่ บกพร่องต่อหน้าที่ อันเกิดแต่สัญญาจ้างแรงงานในการขับรถ ขอให้บังคับจำเลยตามสิทธิตามสัญญาจ้างแรงงานตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 8 (1) มิใช่คดีฟ้องเรียกค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิด จึงนำอายุความหนึ่งปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 448 มาปรับแก้คดีหาได้ไม่ ต้องใช้อายุความ 10 ปี ตามมาตรา 164

2220/2530 จำเลยที่ 1 เบียดบังยกยอกเงินโจทก์ไปแล้ว จำเลยที่ 2 ทำหนังสือสัญญารับสภาพความรับผิดชอบผูกพันตนร่วมกับจำเลยที่ 1 ชดใช้เงินแก่โจทก์เป็นการเปลี่ยนสภาพแห่งหนี้ ซึ่งเป็นสาระสำคัญของหนี้เดิม การที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ 2 ให้ชดใช้เงินตามหนังสือสัญญาดังกล่าว ไม่มีกฎหมายบัญญัติอายุความไว้เป็นอย่างอื่น จึงมีอายุความ 10 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 164

3329/2530 ข้าราชการกองทัพเรือประเภทเดินเล่อทำให้ทรัพย์สินของกองทัพเรือสูญหาย อายุความ 1 ปี เริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้บัญชาการทหารเรือได้ลงนามรับทราบรายงานผลการสอบสวนว่าจำเลยจะต้องรับผิดชอบเริ่มนับในวันที่รู้ว่าเกิดมีการทำละเมิดขึ้น

3491/2530 โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ศาลหมายเรียกจำเลยร่วมเข้ามาในคดีละเมิดเมื่อพ้น 1 ปี นับแต่วันที่โจทก์รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน คดีโจทก์สำหรับจำเลยร่วมจึงขาดอายุความฟ้องร้อง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 448

มาตรา 449 ละเมิด นิรโทษกรรม

1109/2530 จำเลยที่ 2 ที่ 3 ที่ 4 เป็นข้าราชการตำแหน่งทรัพยากรธรณีจังหวัด รับเรื่องราวขอเปลี่ยนแปลงแผนผังโครงการทำ

เหมือนจากโจทก์แล้ว มิได้นำเสนออธิบดีกรมทรัพยากรธรณี เพื่อพิจารณาอนุญาตโดยตรงหากแต่เสนอเรื่องราวดังกล่าวไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อขอความเห็นก่อน ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีหน้าที่ควบคุมดูแลหน่วยงานนี้สั่งการไว้ โดยคำสั่งดังกล่าวปฏิบัติตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัด และคำสั่งของสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งมอบหมายให้ปฏิบัติราชการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 218 ข้อ (1) (2) อีกทั้งไม่มีระเบียบทางราชการกำหนดวิธีการปฏิบัติเป็นอย่างอื่น จึงเป็นการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วยระเบียบแบบแผนของทางราชการ

5774/2530 การที่จำเลยเข้าไปขุดลอกสระน้ำซึ่งอยู่ในเขต โฉนดที่ดินของโจทก์โดยเข้าใจว่าเป็นที่สาธารณประโยชน์ แม้จะไม่มี ความผิดทางอาญาเนื่องจากขาดเจตนา แต่ขณะเกิดเหตุโจทก์ครอบครองทำ ประโยชน์อยู่ ทั้งโจทก์ได้ห้ามปรามและยังได้แจ้งให้เจ้าพนักงานตำรวจ ห้ามปรามแล้ว จำเลยก็ยังไม่ยอมหยุดกระทำการสูบน้ำและขุดดินในสระ น้ำ ทำให้ทรัพย์สินของโจทก์ได้รับความเสียหาย ถือว่าเป็นการกระทำ ละเมิดต่อโจทก์

จำเลยที่ 7 เป็นลูกจ้างของกรมชลประทาน ได้ร่วมกระทำ การกับจำเลยอื่นตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา โดยเข้าใจว่าเป็นการช่วยเหลือ วัตถุประสงค์คือทำตามคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมาย แม้การกระทำของจำเลย ที่ 7 ทำให้โจทก์เสียหาย จำเลยที่ 7 ก็ได้নিโทษกรรมตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 449 วรรคแรก จำเลยที่ 7 ไม่ต้องร่วม รับผิดชดใช้ค่าเสียหายให้โจทก์